

СХВАЛЕНО
розпорядженням Кабінету Міністрів України
від 14 липня 2025 р. № 708-р

НАЦІОНАЛЬНА СТРАТЕГІЯ
захисту прав дитини у сфері юстиції на період до 2028 року

Загальна частина

Протягом останніх років в Україні здійснено ряд суттєвих кроків щодо формування системи ювенальної юстиції та імплементації міжнародного права із забезпечення прав та найкращих інтересів дитини у сфері правосуддя.

Починаючи з 2009 року до 2016 року виконувалася Загальнодержавна програма “Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини” на період до 2016 року (затверджена Законом України від 5 березня 2009 р. № 1065-VI), метою якої було об’єднання в єдину систему зусиль держави щодо захисту прав дитини і яка визначила перші кроки та завдання щодо створення системи ювенальної юстиції.

Продовження імплементації положень Конвенції Організації Об’єднаних Націй про права дитини (далі — Конвенція ООН про права дитини), створення дружнього до дитини середовища відповідно до міжнародних стандартів та пріоритетів Стратегії Ради Європи з прав дитини на 2016—2021 роки забезпечило виконання Державної соціальної програми “Національний план дій щодо реалізації Конвенції ООН про права дитини” на період до 2021 року, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 30 травня 2018 р. № 453 (Офіційний вісник України, № 48, ст. 1673).

Для розв’язання основних проблем у сфері юстиції щодо дитини та подальшого впровадження міжнародних стандартів здійснення правосуддя щодо неповнолітніх розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 грудня 2018 р. № 1027 схвалено Національну стратегію реформування системи юстиції щодо дітей на період до 2023 року.

Серед основних досягнень за результатами виконання плану заходів з реалізації Національної стратегії реформування системи юстиції щодо дітей на період до 2023 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 листопада 2019 р. № 1335, слід визначити такі:

розроблено різні за видами та змістом програми профілактики правопорушень серед дітей та створено банк профілактичних і корекційних програм для дітей у контакті із законом для використання в роботі суб’єктами діяльності у сфері профілактики правопорушень; створено електронний банк навчальних програм для спеціалістів у галузі

профілактики правопорушень серед дітей та роботи з дітьми у контакті із законом;

удосконалено систему підготовки та підвищення кваліфікації фахівців, залучених до виконання профілактичних та корекційних програм, зокрема працівників закладів освіти, підрозділів ювенальної превенції Національної поліції, проведено моніторинг їх ефективності, оцінки ризиків вчинення правопорушень дітьми;

розроблено Єдині стандарти підготовки фахівців у сфері правосуддя щодо дітей (для суддів, прокурорів, адвокатів, соціальних працівників, педагогічних працівників, психологів, працівників поліції, органів пробації тощо) з урахуванням міжнародного досвіду;

у межах реалізації пілотного проекту щодо залучення психологів до кримінальних проваджень за участю малолітніх, неповнолітніх осіб через регіональні/міжрегіональні центри з надання безоплатної правничої допомоги, що впроваджується за підтримки Представництва Дитячого фонду Організації Об'єднаних Націй (ЮНІСЕФ) в Україні, запроваджено реєстр психологів та проведено їх навчання;

розроблено та затверджено інструменти проведення оцінки ризиків вчинення неповнолітніми повторного правопорушення для планування соціально-виховної роботи з неповнолітніми;

удосконалено законодавство щодо захисту дітей від домашнього насильства, булінгу, сексуальної експлуатації та сексуального насильства;

розпочато процес імплементації моделі “Барнахус” та створення мережі центрів для надання комплексної психологічної, правничої, соціальної, медичної та інших видів допомоги дітям-потерпілим і свідкам у провадженнях щодо кримінальних правопорушень, пов'язаних із насильством, у рамках пілотного проекту, що впроваджується за підтримки Представництва Дитячого фонду Організації Об'єднаних Націй (ЮНІСЕФ) в Україні;

розпочато міжвідомчий процес імплементації міжнародних стандартів правосуддя, дружнього до дитини, в рамках пілотного проекту, що координується Офісом Генерального прокурора, відповідно до наказу від 1 червня 2023 р. № 150/445/2077/5/187 “Про запровадження та реалізацію пілотного проекту щодо імплементації міжнародних стандартів правосуддя, дружнього до дитини, у практичну діяльність”.

Повномасштабне вторгнення Російської Федерації в Україну 24 лютого 2022 р. зумовило нові виклики у сфері захисту прав дитини в цілому та, зокрема, у сфері правосуддя щодо дітей, які потребують нових підходів щодо їх розв'язання в умовах воєнного стану та у післявоєнний період.

Одним із ключових стратегічних міжнародних документів для України на найближчий період є Стратегія Ради Європи з прав дитини

на 2022—2027 роки “Права дитини на практиці: від стабільної реалізації до спільного новаторства” в рамках Плану дій Ради Європи для України “Стійкість, відновлення та відбудова” на 2023—2026 роки, спрямована на просування захисту та заохочення прав дитини по всій Європі.

Стратегія Ради Європи визначає пріоритетами Ради Європи та її держав-членів шість стратегічних цілей: свобода від насильства для всіх дітей; рівні можливості та соціальне включення для всіх дітей; доступність технологій для всіх дітей і їх безпечне використання; дружнє до дитини правосуддя для всіх дітей; надання права висловлюватися кожній дитині; права дітей у кризових і надзвичайних ситуаціях.

У контексті дружнього до дитини правосуддя наголошується на необхідності адаптації судових процедур до потреб дітей, що є вкрай важливим для запобігання їх повторному травмуванню та повторній віктимізації. Дитина повинна розуміти систему правосуддя і довіряти їй, а також впевнено нею користуватися.

За результатами звітування про виконання Конвенції ООН про права дитини (п'ята та шоста об'єднані доповіді) у вересні 2022 р. Україна отримала Заключні зауваження та рекомендації Комітету Організації Об'єднаних Націй з прав дитини, які містять рекомендації щодо вдосконалення національної системи правосуддя щодо неповнолітніх, забезпечення прав дітей, які постраждали від різних форм насильства або стали його свідками. Комітетом ООН з прав дитини наголошено на необхідності приведення системи правосуддя щодо дитини у повну відповідність з Конвенцією про права дитини та іншими актуальними стандартами, включаючи Керівні принципи Комітету міністрів Ради Європи щодо правосуддя, дружнього до дітей (2010 рік).

Наведене зумовлює необхідність прийняття цієї Стратегії, яка визначатиме подальші кроки у зазначеній сфері та охоплюватиме більш широке коло проблемних питань, пов'язаних із забезпеченням прав дитини в умовах воєнного стану; забезпеченням прав і найкращих інтересів дітей, які схильні до протиправної поведінки, та дітей, які вчинили правопорушення, дітей, які потерпіли від кримінальних правопорушень і різних форм насильства, а також дітей, які стали свідками кримінальних правопорушень, дітей, законні права та інтереси яких стикаються із системою правосуддя під час вирішення цивільних спорів, що стосуються життя дитини; забезпеченням прав і свобод дитини в Інтернеті.

Ця Стратегія ґрунтується на положеннях Конвенції про права дитини; Мінімальних стандартних правил ООН, що стосуються відправи правосуддя щодо неповнолітніх (Пекінські правила), 1985 рік; Керівних принципів ООН щодо попередження злочинності серед неповнолітніх (Ер-Ріядські керівні принципи), 1990 рік; Міжнародних стандартів здійснення правосуддя щодо підлітків, позбавлених волі (Гаванські правила), 1990 рік; Мінімальних стандартних правил ООН щодо заходів впливу, не пов'язаних з ув'язненням

(Токійські правила), 1990 рік; Керівних принципів ООН щодо судочинства у питаннях дітей-жертв і дітей-свідків злочинів, 2005 рік; Конвенції Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства, 2007 рік; Керівних принципів Комітету Міністрів Ради Європи щодо правосуддя, дружнього до дітей, 2010 рік; інших міжнародних стандартів, директив ЄС та рекомендацій Комітету Міністрів Ради Європи щодо питань забезпечення прав дитини та здійснення правосуддя щодо дітей.

Стратегія узгоджується з Національною стратегією у сфері прав людини, затвердженою Указом Президента України від 24 березня 2021 р. № 119, яка є рамковою для забезпечення всіх прав людини, зокрема прав дитини.

У цій Стратегії терміни вживаються у такому значенні:

дитина у контакті із законом — дитина, яка перебуває у сфері діяльності юстиції щодо дітей, зокрема дитина у конфлікті із законом, або дитина, яка є потерпілою чи свідком у кримінальному провадженні або у справі про адміністративне правопорушення, або дитина, яка стикається із системою правосуддя у цивільних провадженнях;

дитина у конфлікті із законом — дитина, яка підозрюється, обвинувачується або визнана винуватою у вчиненні кримінального правопорушення або щодо якої складено протокол про адміністративне правопорушення чи визнана такою, яка вчинила адміністративне правопорушення, або дитина, яка до досягнення віку, з якого може наставати кримінальна відповідальність, вчинила суспільно небезпечне діяння, що підпадає під ознаки діяння, передбаченого Особливою частиною Кримінального кодексу України.

Опис проблем, які обумовили прийняття Стратегії, і
нормативно-правові акти, що діють у відповідних сферах

Основними системними проблемами у сфері правосуддя щодо дітей, які є потерпілими від кримінальних правопорушень, та дітей, які перебувають у контакті із законом, є:

невідповідність процесів особливостям віку, статі та розвитку дитини;

відсутність обов'язкової спеціалізації фахівців, які залучаються до кримінального провадження за участю дитини (дізнавачів, слідчих, слідчих суддів, суддів, адвокатів), особливо, якщо кримінальне провадження стосується дитини, яка має процесуальний статус потерпілої або свідка (спеціалізація визначена тільки для слідчих, дізнавачів та суддів у справах, де дитина перебуває у конфлікті із законом, та прокурорів для всіх категорій дітей);

недосконалий механізм взаємодії між фахівцями правоохоронних органів і соціальних служб та центрами з надання безоплатної правничої допомоги, спрямованої на забезпечення надання безоплатної вторинної правничої допомоги дитині у контакті із законом з метою реалізації ефективного захисту прав дитини та здійснення її представництва у кримінальному провадженні;

відсутність положень щодо обов'язкового проведення опитування/допиту/процесуального інтерв'ю дитини із застосуванням дружньої до дитини методики, а також єдиних нормативно-правових вимог щодо процедури проведення такого опитування/допиту (у спеціально облаштованих приміщеннях, за участю фахівців, які пройшли підготовку, здійснення обов'язкової відеофіксації тощо);

недостатність спеціально підготовлених до роботи з дітьми у контакті із законом психологів, а також інших фахівців для надання якісних послуг дитині та її сім'ї безпосередньо за адресою їх задекларованого/зареєстрованого місця проживання (перебування);

недотримання вимог щодо конфіденційності розгляду кримінальних проваджень за участю дитини (як обвинуваченої, так і потерпілої), розгляд таких справ переважно проводиться у відкритому судовому засіданні;

недосконалість положень кримінального процесуального законодавства в частині обов'язкового залучення захисника дитині з моменту встановлення її причетності до вчинення кримінального правопорушення чи суспільно небезпечного діяння та під час проведення слідчих (розшукових) дій за участю такої дитини;

відсутність системи збору даних про дітей, які перебувають у контакті із законом, неузгодженість статистичних даних щодо дітей, постраждалих від жорстокого поводження та насильства, зібраних різними суб'єктами захисту прав дитини;

відсутність процесуального статусу психологів та регламентації їх прав і обов'язків у кримінальному процесі.

Основними проблемами у сфері захисту прав дитини, постраждалої від насильства, жорстокого поводження, та дитини, яка стала свідком кримінального правопорушення, є:

відсутність системного підходу щодо запобігання та реагування на випадки насильства щодо дитини, зокрема у дитячому середовищі, недостатність послуг для дітей та їх родин на рівні територіальної громади;

застосування фізичних покарань щодо дитини та інших форм жорстокого поводження в сім'ях і дитячих закладах, незважаючи на законодавчу заборону застосування насильства щодо дитини як методу виховання;

відсутність достатньої кількості спеціально облаштованих приміщень для проведення слідчих (процесуальних) дій у кримінальному провадженні за участю дітей, що відповідає їх найкращим інтересам, а також підготовлених фахівців для своєчасного виявлення дітей, постраждалих від насильства та жорстокого поводження, забезпечення відповідного реагування та захисту таких дітей, реабілітації та надання послуг дітям і їх родинам;

недостатня увага до дитини, яка стала свідком домашнього насильства, відсутність чітких алгоритмів щодо ідентифікації таких дітей та надання їм необхідного соціального захисту, зокрема психологічної допомоги;

відсутність ефективної взаємодії між фахівцями соціальних служб, закладів освіти, охорони здоров'я, правоохоронними органами та судами, а також громадськими організаціями, що займаються захистом прав дитини, щодо реагування на насильство стосовно дітей, включаючи домашнє та сексуальне насильство, насильство у дитячому середовищі;

заінтересованість та супротив батьків, законних представників дитини у процесі розслідування фактів сексуального насильства щодо дитини, що пов'язано із острахом недотримання конфіденційності та розголошенням інформації про випадок насильства;

недосконалість положень кримінального процесуального законодавства в частині обов'язкового залучення адвоката потерпілій дитині з моменту виявлення факту вчинення щодо неї кримінального правопорушення чи суспільно небезпечного діяння та під час проведення слідчих (розшукових) дій за участю такої дитини;

недостатній рівень взаємодії між правоохоронними органами, соціальними службами та суб'єктами надання безоплатної вторинної правничої допомоги, а також недостатній рівень інформування дітей та їх законних представників про право на отримання безоплатної вторинної правничої допомоги відповідно до Закону України "Про безоплатну правничу допомогу", що призводить до критично низької кількості звернень за отриманням відповідних правничих послуг з метою захисту прав та інтересів дитини;

відсутність практики обміну статистичними даними між суб'єктами захисту прав дитини для формування єдиної політики на національному, регіональному та місцевому рівні та ефективного реагування на порушення прав дитини;

відсутність належного механізму моніторингу та нестача дослідницьких даних щодо стану дотримання найкращих інтересів дитини під час здійснення правосуддя.

Основними проблемами, пов'язаними з розглядом цивільних справ, що стосуються прав та інтересів дитини, є:

віднесення справ про розірвання шлюбу та про стягнення аліментів до категорії малозначних справ, відсутність комплексного підходу до вирішення сімейних спорів;

неналежне врахування найкращих інтересів та думки дитини відповідно до її віку та рівня розвитку під час прийняття рішень, які стосуються дитини, недостатня увага до оцінки конфлікту інтересів дитини та її законних представників;

відсутність нормативно-правового врегулювання питання з'ясування здатності дитини висловлювати свою думку та єдиної практики щодо заслуховування думки дитини під час вирішення питань, що стосуються її життя, зокрема під час судового засідання;

неврегульованість питання участі психолога в провадженнях у цивільних справах, що стосуються прав та інтересів дитини, невизначеність процесуального статусу психолога, його прав та обов'язків у цивільному процесі та під час вирішення сімейних спорів за участю дитини;

дублювання органами опіки та піклування та судами функцій стосовно розв'язання спорів між батьками щодо виховання дитини, визначення місця проживання дитини, недостатньо активна участь органів у справах дітей під час розв'язання таких спорів, відсутність ефективного механізму забезпечення виконання рішень органів опіки та піклування, а також недосконалість процедур виконання судових рішень;

тривалий строк розгляду судами справ, що стосуються прав та інтересів дитини, зокрема щодо позбавлення батьківських прав, вирішення спорів між батьками про визначення місця проживання дітей, участі у вихованні дитини тощо;

відсутність нормативно-правового врегулювання питання застосування процедури медіації у спорах між батьками, іншими законними представниками стосовно дитини та за участю дитини, в тому числі з метою запобігання виникненню майбутніх спорів, які можуть безпосередньо стосуватися прав та інтересів дитини, зокрема у справах, пов'язаних з розірванням шлюбу та поділом майна між особами, які мають спільних малолітніх або неповнолітніх дітей;

відсутність нормативно-правового врегулювання питання діяльності спеціалістів у справах дітей (адвокатів, експертів);

відсутність у Сімейному кодексі України норм, які б визначали способи визначення місця проживання дитини (фізичної опіки) у спорах між розлученими батьками, такі як: спільна опіка з почерговим проживанням дитини у помешканні кожного із батьків за відповідним графіком; визначення місця проживання дитини у помешканні, в якому дитина

проживала, а батьки по чергово повинні приїжджати і виїжджати згідно з узгодженим графіком; визначення місця проживання дитини з одним із батьків із забезпеченням контакту дитини з іншим з батьків.

Основними проблемами з питань забезпечення прав дитини у кіберпросторі, які потребують розв'язання, є:

недостатній рівень безпеки для дитини під час використання Інтернету в освітньому процесі та повсякденному житті та доступність шкідливого контенту в Інтернеті, що може містити загрозу для життя та здоров'я дитини, пропагування жорстокості, насильства, вчинення самогубства;

нестача у дітей навичок безпечної поведінки в інформаційному середовищі та усвідомленого ставлення до розміщення інформації, що містить персональні дані про дитину та її сім'ю;

відсутність механізму повідомлення самими дітьми про випадки, коли вони стикнулись із небажаним контентом в Інтернеті або постраждали від кіберзлочину;

низький рівень поінформованості суспільства щодо кібербезпеки та захисту прав дитини у кіберпросторі, недостатність знань у батьків про наявні загрози та ризики для дитини у цифровому середовищі, а також навичок запобігання та виявлення такої загрози, використання інструментів фільтрації небажаного контенту та сервісів;

недостатній рівень кадрового та технічного забезпечення правоохоронних органів для здійснення ефективних заходів протидії кіберзлочинам, вчиненим стосовно дитини;

недосконалість законодавства та нормативно затверджених механізмів, методів та інструментів ідентифікації різних кіберзлочинів та кримінальної відповідальності за деякі кіберзлочини;

відсутність ефективної системи надання допомоги дітям, постраждалим від кіберзлочинів, дітям — свідкам таких кіберзлочинів та їх батькам або іншим законним представникам дитини;

відсутність доступних та зручних механізмів виявлення шкідливого контенту в Інтернеті та реагування на ризики і загрози для дитини.

У зазначеній сфері правового регулювання діють Конституція України, Кримінальний кодекс України, Кримінальний процесуальний кодекс України, Цивільний процесуальний кодекс України, Закони України “Про охорону дитинства”, “Про запобігання та протидію домашньому насильству”, “Про ратифікацію Конвенції Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства”, “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо імплементації Конвенції Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства (Ланцаротської конвенції)”, “Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей”, “Про пробацію”, “Про безоплатну

правничу допомогу”, “Про медіацію”, Порядок забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 1 червня 2020 р. № 585 (Офіційний вісник України, 2010 р., № 57, ст. 1779), тощо.

Аналіз поточного стану справ, тенденції та обґрунтування щодо необхідності розв’язання виявлених проблем

Збройна агресія створила значні перешкоди для реалізації всіх прав дитини, визначених Конвенцією про права дитини та Факультативними протоколами до неї.

Внаслідок збройної агресії проти України діти зазнають тривалих і глибоких фізичних, психологічних, емоційних травмувань, страждають від різних форм насильства та жорстокого поводження, а також стають свідками насильства та інших кримінальних правопорушень. Правоохоронними органами зафіксовано численні факти вчинення військовослужбовцями країни-агресора ряду серйозних порушень проти дітей, які згідно з нормами міжнародного гуманітарного права є воєнними злочинами, а саме: використання дітей у збройному конфлікті, вбивства та каліцтва, зґвалтування та інші форми сексуального насильства, депортація, примусове переміщення, катування, викрадення тощо.

Численна кількість сімей були розділені під час переміщення, а діти, залишені без супроводу та розлучені із своїми сім’ями, піддаються ризикам торгівлі людьми, насильства, жорстокого поводження та експлуатації.

Внутрішнє переміщення внаслідок збройної агресії близько 7 млн. громадян України в більш безпечні регіони, передусім сімей з дітьми, спричинило суттєве зростання навантаження на територіальні громади, які приймають такі родини, що ускладнює доступ до соціальних, освітніх, медичних, реабілітаційних та інших послуг.

Протягом кількох останніх років спостерігалася позитивна тенденція до зниження рівня вчинення правопорушень дітьми, разом з тим повномасштабне вторгнення Російської Федерації в Україну зумовило зростання кількості кримінальних правопорушень, скоєних неповнолітніми, у зв’язку з низьким рівнем доходів населення, зокрема родин із дітьми, втратою ними житла, дитячою бездоглядністю внаслідок відсутності одного або обох батьків.

За даними Офісу Генерального прокурора, у 2023 році кількість вчинених неповнолітніми кримінальних правопорушень зросла на 28,5 відсотка порівняно з 2022 роком (2529 проти 1824 у 2022 році). При цьому протягом 2023 року більш як на чверть зросла кількість неповнолітніх, які вчинили кримінальні правопорушення (з 1369 до 1752 осіб).

Із загальної кількості вчинених у 2023 році кримінальних правопорушень 60 відсотків становили кримінальні правопорушення проти власності, 14 відсотків — проти життя та здоров'я, 11 відсотків — пов'язані з незаконним обігом наркотичних речовин. З них 5 відсотків належать до категорії особливо тяжких, 64 відсотки — тяжких, 12 відсотків — нетяжких, 19 відсотків — проступки.

У 2024 році спостерігалася тенденція до зменшення рівня підліткової злочинності. Так на 8,4 відсотка зменшилася кількість неповнолітніх, які вчинили кримінальні правопорушення (із 1752 до 1604 осіб). Відповідно і кількість вчинених ними кримінальних правопорушень зменшилася на 9,6 відсотка (із 2529 до 2287 проявів).

Водночас у 2024 році порівняно з 2023 роком зросла кількість вчинених неповнолітніми кримінальних правопорушень проти основ національної безпеки (на 97 відсотків), проти життя та здоров'я (на 16 відсотків), статевої свободи та недоторканості (на 29 відсотків).

Із загальної кількості вчинених у 2024 році неповнолітніми кримінальних правопорушень 49 відсотків становлять кримінальні правопорушення проти власності, 17 відсотків проти життя та здоров'я, 10 відсотків пов'язані з незаконним обігом наркотичних речовин. З них 6 відсотків належать до категорії особливо тяжких, 59 відсотків — тяжких, 16 відсотків — нетяжких, 19 відсотків — проступки.

Значне зростання злочинів проти основ національної безпеки призвело до збільшення на 23 відсотки кількості обраного щодо дітей найсуворішого запобіжного заходу у виді тримання під вартою (із 190 до 246). Наведене свідчить про необхідність впровадження дієвого механізму проведення з неповнолітніми, які перебувають у місцях попереднього ув'язнення, індивідуальної профілактичної та психологічної роботи, метою якої є їх перевиховання та подолання прокримінального мислення.

Позитивною є тенденція до зменшення кількості неповнолітніх, які відбувають покарання у виді позбавлення волі. Зменшення наповнення виховних колоній дало змогу істотно поліпшити умови перебування та навчання дітей в таких установах, про що свідчать звіти за результатами моніторингових візитів незалежних громадських організацій та Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Протягом 2023 року кількість кримінальних правопорушень, вчинених стосовно дітей, збільшилася на 28 відсотків порівняно 2022 роком (з 4718 до 6517).

Як і в попередні роки, високим є показник вчинення злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості дітей. Лише протягом 2023 року понад 800 дітей стали постраждалими від вчинення стосовно них дій сексуального характеру, зокрема насильницьким способом.

Водночас протягом 2024 року на 12 відсотків зменшилася кількість кримінальних правопорушень, вчинених стосовно дітей, порівняно з аналогічним періодом 2023 року (з 6517 до 5774).

Однак показник вчинення кримінальних правопорушень стосовно дітей залишається високим, що потребує особливої уваги органів досудового розслідування та прокуратури щодо забезпечення прав та найкращих інтересів дітей, які є потерпілими від кримінальних правопорушень, відповідно до міжнародних стандартів.

Спостерігалось зменшення на 33,7 відсотка кількості потерпілих дітей (з 9245 до 6240 дітей), з них, у кримінальних правопорушеннях, пов'язаних з порушенням законів та звичаїв війни (стаття 438 Кримінального кодексу України), з 2590 до 474.

Проте була тенденція до збільшення кількості малолітніх дітей, які потерпіли від злочинів. Так, у 2023 році із загальної кількості потерпілих дітей 36,5 відсотка становили малолітні, у 2024 році цей показник зріс до 50 відсотків.

Схожа ситуація склалася із злочинами проти статевої свободи та статевої недоторканості дітей. У минулому році із загальної кількості потерпілих дітей від зазначеної категорії злочинів 61 відсоток — це малолітні особи, у 2023 році — 53,2 відсотка.

Протягом 2024 року 393 особам повідомлено про підозру у вчиненні кримінальних правопорушень, пов'язаних з домашнім насильством, стосовно дітей. Свідками домашнього насильства стали 526 дітей, 590 дітей потерпіли від таких злочинів, або + 3,3 відсотка порівняно з 2023 роком (571 дитина).

Щороку зростає кількість звернень і повідомлень про вчинення домашнього насильства стосовно дітей. Так, за інформацією Нацсоцслужби протягом 2023 року зареєстровано 8592 звернення щодо домашнього насильства стосовно дітей, що на 51 відсоток більше порівняно з 2022 роком (надійшло 5690 таких звернень), а протягом 2024 року — 8646 таких звернень, що на 0,6 відсотка більше порівняно з 2023 роком. Разом з тим така динаміка може свідчити не лише про збільшення випадків насильства, а і про позитивну тенденцію до зростання рівня довіри до органів державної влади, а також усвідомлення домашнього насильства як порушення прав дитини.

Незважаючи на прийняття ряду нормативно-правових актів у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, залишаються проблемними питання своєчасного виявлення випадків домашнього насильства та належного реагування на кожен такий випадок. Серед основних причин недостатнього виявлення фактів жорстокого поводження з дитиною та забезпечення таких дітей і їх сімей якісними послугами відповідно до потреб є брак відповідних підготовлених фахівців на рівні

територіальних громад (фахівці із соціальної роботи, працівники служб у справах дітей, надавачі соціальних послуг та інші). Також залишається нерозв'язаною проблема відсутності системи психологічної підтримки постраждалих дітей і дітей — свідків кримінальних правопорушень, доступу таких дітей до якісних послуг в громаді, зокрема соціально-психологічної реабілітації.

Потребує вжиття додаткових заходів до забезпечення прав та інтересів дітей, які потерпіли від кримінальних правопорушень, зокрема до забезпечення проведення слідчих дій з такими дітьми з урахуванням найменшої їх травматизації, у тому числі їх мінімізації.

Особливої уваги потребує питання забезпечення доступу дітей до безоплатної правничої допомоги. Так, згідно з інформацією Координаційного центру з надання правничої допомоги у 2022 році лише 139 дітей скористалися правом на отримання послуги здійснення представництва у кримінальних провадженнях, де діти визнані потерпілими або стали свідками таких злочинів, з них: 46 — проти статевої свободи та статевої недоторканості, 7 — порушення законів та звичаїв війни, 57 — проти життя та здоров'я, 7 — проти власності, 22 — інших категорій. У 2023 році майже втричі збільшилася кількість звернень дітей у справах, де вони визнані потерпілими/свідками у кримінальних провадженнях, — 416 дітей у 360 справах, з них: 161 — проти статевої свободи та статевої недоторканості особи; 120 — проти життя та здоров'я особи; 33 — проти безпеки руху та експлуатації транспорту; 13 — проти власності; 13 — проти громадського порядку та моральності; 11 — проти виборчих трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина; 4 — проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку; 3 — проти волі, честі та гідності особи.

Такий незначний показник забезпечення безоплатною правничою допомогою дітей у контакті із законом зумовлений тим, що Кримінальний процесуальний кодекс України та Кодекс України про адміністративні правопорушення не гарантують обов'язкового забезпечення зазначеній категорії дітей права на безоплатну правничу допомогу, зокрема представництва прав та інтересів дітей, які є потерпілими або свідками у кримінальному провадженні щодо усіх видів кримінальних правопорушень, а також прав та інтересів дітей в межах притягнення особи до адміністративної відповідальності за вчинення домашнього насильства та насильства за ознакою статі щодо дитини. Внаслідок того, що законодавство не передбачає обов'язкового залучення адвоката, який буде здійснювати представництво інтересів потерпілої дитини у кримінальному провадженні або у провадженні про притягнення особи до адміністративної відповідальності, наявність у дитини власного адвоката, який допоможе реалізувати її процесуальні права, залежить виключно від волі батьків, інших законних представників дитини. У більшості випадків наявність

конфлікту інтересів між інтересами дитини та її законними представниками мають свій негативний наслідок — позбавлення дитини доступу до правосуддя.

В умовах стрімкого розвитку інформаційно-комунікаційних технологій в Інтернеті набувають поширення небезпечні тенденції до розповсюдження шкідливого для дитини контенту, який може нести загрозу життю та здоров'ю дитини, пропагування жорстокої та насильницької поведінки. Викликає занепокоєння тенденція до зростання кількості дитячих самогубств, що вимагає розроблення та впровадження програм роботи з дітьми, які мають суїцидальні прояви, проведення спеціалізованого навчання фахівців для роботи з такими дітьми, впровадження алгоритму реагування на випадки суїциду та подальшої роботи з дитиною, її батьками, найближчим оточенням.

Актуальним є питання забезпечення прав дитини під час вирішення цивільних спорів за участю дітей. Відсутність єдиних підходів щодо алгоритму з'ясування та заслуховування думки дитини, врахування найкращих інтересів дитини стає суттєвим бар'єром у доступі дитини до правосуддя, зокрема у справах, що стосуються забезпечення її права на сім'ю.

Мета та принципи реалізації Стратегії

Метою Стратегії є забезпечення захисту прав кожної дитини, яка стикається із системою правосуддя, запровадження ефективної системи правосуддя, дружнього до дитини, відповідно до міжнародних стандартів, рекомендацій Комітету Організації Об'єднаних Націй із захисту прав дитини і пріоритетів Ради Європи з прав дитини.

Реалізація Стратегії сприятиме досягненню таких стратегічних цілей:

забезпечення захисту та дотримання прав дитини в умовах збройного конфлікту;

впровадження правових і процесуальних гарантій і механізмів для дітей, які контактують із системою кримінального правосуддя;

запровадження системного підходу та ефективної міжвідомчої взаємодії щодо запобігання та протидії насильству щодо дітей, забезпечення прав та найкращих інтересів дитини, постраждалої від насильства, жорстокого поводження, та дитини, яка стала свідком кримінального правопорушення, надання комплексної допомоги;

забезпечення кращого захисту, представництва, участі та врахування найкращих інтересів дітей, які контактують із системою цивільного правосуддя, під час судового процесу та процесу прийняття рішень;

забезпечення прав і свобод дитини в Інтернеті, запобігання експлуатації і зловживанням щодо дітей у цифровому середовищі;

впровадження комплексного міжвідомчого підходу до профілактики правопорушень серед дітей та проведення соціально-виховної роботи з дітьми, схильними до вчинення правопорушень.

Принципами реалізації Стратегії є:

пріоритет захисту прав та свобод дитини, врахування її найкращих інтересів;

забезпечення належного захисту прав, свобод і законних інтересів дитини;

недискримінація;

економія кримінальної репресії;

відновлювальний підхід у здійсненні правосуддя за участю дитини;

різнобічність та комплексність заходів щодо дитини;

системність та наступність;

забезпечення гендерної рівності;

міжвідомча взаємодія та міждисциплінарний підхід;

належна увага до кожного факту насильства та жорстокого поводження з дитиною;

систематичне підвищення кваліфікації суб'єктів захисту прав дитини;

забезпечення професійного підходу осіб, уповноважених на роботу з дитиною;

підтримка сімей у вихованні дітей та забезпечення їх повноцінного розвитку;

співпраця між державними органами і громадськими організаціями, впровадження найкращих практик та методів захисту прав, свобод та інтересів дитини.

Стратегічні цілі та показники їх досягнення,
завдання, спрямовані на досягнення поставлених цілей,
етапи їх виконання, очікувані результати

Стратегічна ціль 1. Забезпечення захисту та дотримання прав дитини в умовах збройного конфлікту

Основними міжнародно-правовими актами, що є основою для захисту дітей у ситуаціях збройного конфлікту, є Конвенція ООН про права дитини, Факультативний протокол до Конвенції ООН про права дитини щодо участі дітей у збройних конфліктах, Женевські конвенції про захист жертв війни, Додаткові протоколи до Женевських конвенцій, Конвенція Міжнародної організації праці № 182 про заборону та негайні заходи щодо ліквідації найгірших форм дитячої праці, Римський статут міжнародного

кримінального суду та ряд резолюцій Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй.

Система міжнародних угод, протоколів продовжує розвиватися та надавати рекомендації щодо розширення захисту і дотримання прав дитини під час збройних конфліктів. Однак ефективне впровадження стандартів, передбачених зазначеними міжнародними договорами та резолюціями, досі є значною проблемою в багатьох країнах, зокрема в Україні.

Згідно з Резолюцією Ради Безпеки ООН 1261 (1999 рік) до серйозних порушень прав дітей під час збройних конфліктів належать: вербування і використання дітей; вбивства та каліцтва дітей; зґвалтування та інші форми сексуального насильства; напади на школи, лікарні та захищених осіб, які пов'язані з ними; викрадення дітей; відмова в доступі до гуманітарної допомоги. Такі дії залежно від обставин і контексту їх вчинення можуть бути кваліфіковані як воєнні злочини, злочини проти людяності чи геноцид, що є предметом Щорічної доповіді Генерального секретаря ООН на тему "Діти та збройний конфлікт" і Щорічної доповіді Спеціального представника Генерального секретаря у справах дітей і збройних конфліктів.

У 2024 року було ратифіковано Римський статут Міжнародного кримінального суду, приведено положення кримінального законодавства у відповідність з його нормами та забезпечено кримінально-правове переслідування за найбільш тяжкі міжнародні злочини (злочин геноциду, злочин агресії, злочини проти людяності та воєнні злочини).

Водночас потребують приведення у відповідність з положеннями міжнародного гуманітарного права норми національного законодавства, яке регулює здійснення кримінального провадження за участю дітей, які постраждали від воєнних злочинів.

Введення на території України дії правового режиму воєнного стану, а також виклики, зумовлені збройною агресією, суттєво ускладнюють здійснення кримінальних проваджень щодо дітей. Проблемним залишається питання проведення досудового розслідування в кримінальних провадженнях за фактом сексуального насильства, пов'язаного із збройним конфліктом, та збір доказів таких злочинів.

Відсутні єдині підходи до розслідування кримінальних проваджень за участю дитини (забезпечення конфіденційності, захист від повторної та вторинної віктимізації, дотримання розумних строків, оцінка найкращих інтересів дитини тощо). Наявність значної кількості дітей, права та інтереси яких порушено чи може бути порушено внаслідок вчинення воєнних злочинів, вимагає впровадження у практичну діяльність органів прокуратури, поліції підходів, які враховуватимуть інтереси дитини та передбачатимуть додаткові гарантії її захисту.

Важливою умовою захисту та дотримання прав дитини в умовах збройного конфлікту є забезпечення взаємодії в рамках моніторингового механізму між Спеціальним представником Генерального секретаря Організації Об'єднаних Націй з питань дітей у збройних конфліктах (СААС) та іншими міжнародними інституціями з метою фіксації та запобігання порушенням, продовження повної співпраці з Незалежною міжнародною слідчою комісією Організації Об'єднаних Націй щодо України та з іншими створеними інституціями щодо притягнення до відповідальності.

У період воєнних дій суттєво зростають ризики безпеки дітей — громадян України, які були переміщені (евакуйовані) за кордон у зв'язку з повномасштабним вторгненням російських окупаційних військ на територію України. Водночас відсутність дієвої координації спільних дій і співпраці компетентних органів України з країнами тимчасового переміщення (евакуації) дітей щодо захисту прав дітей у разі вчинення стосовно них кримінальних правопорушень позбавляє можливості негайного вжиття відповідних заходів реагування та захисту прав дітей за кордоном.

Зростає запит на надання безоплатної правничої допомоги постраждалим від війни дітям, їх батькам, опікунам та іншим законним представникам щодо міграційних питань, сімейних спорів, встановлення фактів народження, смерті та інших, що мають юридичне значення, відновлення втрачених документів, спадкування, освіти, медичного забезпечення тощо.

Завданнями, спрямованими на досягнення стратегічної цілі 1, є:

перегляд та внесення змін до законодавства з метою приведення його у відповідність з положеннями міжнародного гуманітарного права, інтеграції повного спектра злочинів проти людяності в національне законодавство, удосконалення процедур розслідування та судового розгляду, що враховують інтереси потерпілих дітей і дітей — свідків злочинів;

забезпечення фіксації, документування та розслідування воєнних злочинів, вчинених Російською Федерацією стосовно дітей, а також належного реагування на такі факти, забезпечення прав та інтересів постраждалих дітей відповідно до їх потреб з урахуванням політики щодо дітей, затвердженої у грудні 2023 р. Офісом прокурора Міжнародного кримінального суду;

посилення міжнародного співробітництва між Урядом України та урядами інших держав щодо захисту прав та законних інтересів дітей, які виїхали за межі України під час воєнного стану;

забезпечення соціальної підтримки та реабілітації дітей, які постраждали внаслідок збройного конфлікту, зазнали впливу міграції або вимушеного переселення внаслідок воєнних дій;

розроблення програм навчання для прокурорів та представників усіх залучених правоохоронних органів щодо єдиних підходів розслідування воєнних злочинів, вчинених щодо дитини, з урахуванням найкращих інтересів дитини та гендерних аспектів та впровадження такої програми у систему підготовки та підвищення кваліфікації.

Стратегічна ціль 2. Впровадження правових і процесуальних гарантій і механізмів для дітей, які контактують із системою кримінального правосуддя

Незважаючи на те, що в Україні вже зроблено певні кроки, спрямовані на захист прав дитини у кримінальному провадженні, деякі важливі аспекти все ще залишаються невирішеними.

Законодавство не повною мірою приведено у відповідність з міжнародними стандартами правосуддя, дружнього до дитини.

Кримінальний процес переважно залишається орієнтованим на дорослих. Дитина, яка перебуває у конфлікті із законом, стала свідком чи потерпіла від кримінального правопорушення, зазвичай проходить той самий травмуючий шлях кримінальної юстиції, що і дорослі, з відповідними негативними наслідками для її психічного стану та майбутнього.

Таким чином, виведення дітей, які перебувають у конфлікті із законом, із системи кримінального судочинства і часто перенаправлення їх до послуг на рівні громади широко практикується в багатьох правових системах. Ця практика слугує для запобігання негативним наслідкам участі у подальших провадженнях у системі ювенальної юстиції.

Актуальним є питання застосування відновних підходів під час вирішення питання щодо застосування до неповнолітнього того чи іншого виду запобіжного заходу, забезпечення створення належних умов утримання під вартою.

Практика реалізації пілотних проектів “Програма відновлення для неповнолітніх, які є підозрюваними у вчиненні кримінального правопорушення” та “Програма відновного правосуддя за участю неповнолітніх, які є підозрюваними, обвинуваченими у вчиненні кримінального правопорушення” свідчить про необхідність врегулювання на законодавчому рівні питань застосування відновного правосуддя під час здійснення кримінального провадження, в тому числі з метою виведення неповнолітнього з кримінального провадження.

Залишаються невирішеними питання забезпечення участі у відновному правосудді неповнолітніх, які не досягли віку кримінальної відповідальності, розроблення комплексу узгоджених додаткових засобів для реінтеграції та ресоціалізації неповнолітніх у конфлікті із законом та визначення суб’єктів, які будуть їх реалізовувати; розроблення механізму моніторингу результативності процедур, які забезпечують відновне правосуддя на державному рівні.

Залишається нерозв'язаною проблема високого відсотка призначення неповнолітнім покарань, пов'язаних з ізоляцією від суспільства, а також відсутність збору статистичних даних з розподілом за статтю. Так, у 2023 році засуджено 1252 неповнолітніх (997 у 2022 році та 1695 у 2021 році), з них 81,4 відсотка — за вчинення тяжких та особливо тяжких злочинів, 36,7 відсотка — кримінальних правопорушень у складі групи (459). Практично половину дітей засуджено за вчинення злочинів у складі групи осіб (413). На момент вчинення злочинів не навчалися і не працювали 27,5 відсотка засуджених неповнолітніх.

До покарання у виді позбавлення волі у 2023 році засуджено 17 відсотків усіх засуджених неповнолітніх. Крім того, звільнено від відбування покарання з випробуванням 59 відсотків засуджених дітей. Лише одному неповнолітньому призначено покарання у виді виправних робіт та 134 неповнолітнім — громадські роботи, що зумовлено відсутністю створених органами місцевого самоврядування умов для їх відбування.

У 2024 році засуджено 903 неповнолітніх, з них 75 відсотків — за вчинення тяжких та особливо тяжких злочинів. Третину дітей засуджено за вчинення злочинів у складі групи осіб (309). На момент вчинення кримінальних правопорушень не навчалися і не працювали 27 відсотків засуджених неповнолітніх.

До покарання у виді позбавлення волі у 2024 році засуджено 63 відсотки неповнолітніх, з них 48 відсотків звільнені від відбування покарання з випробуванням. Покарання у виді громадських робіт призначено неповнолітнім засудженим — 15 відсотків, інші види покарань, у тому числі пробаційний нагляд, — 22 відсотки.

Завданнями, спрямованими на розв'язання існуючих проблем і досягнення стратегічної цілі 2, є:

приведення законодавства України у відповідність з міжнародними стандартами правосуддя, дружнього до дитини;

удосконалення системи збору даних щодо дітей, які перебувають у контакті із системою правосуддя, запровадження єдиних стандартів доведення державними органами статистичних даних щодо дітей, які постраждали від різних форм жорстокого поводження, у тому числі внаслідок збройного конфлікту, а також щодо дітей, які стали свідками кримінальних правопорушень;

закріплення на законодавчому рівні спеціалізації слідчих, дізнавачів, прокурорів у кримінальному провадженні за участю неповнолітніх незалежно від процесуального статусу дитини, слідчих суддів у кримінальному провадженні щодо неповнолітніх підозрюваних, слідчих суддів, суддів у кримінальному провадженні про кримінальні правопорушення, вчинені стосовно дітей, в окремих категоріях справ;

впровадження єдиних критеріїв підготовки (перепідготовки, підвищення кваліфікації) фахівців, які беруть участь у кримінальних провадженнях за участю дитини, у тому числі захисників, які залучаються для надання правничої допомоги дитині, яка бере участь у слідчих (розшукових) та процесуальних діях, незалежно від процесуального статусу дитини;

покращення доступу до правосуддя для дітей з урахуванням їх найкращих інтересів, а також використання інформаційних матеріалів;

забезпечення розроблення та затвердження методики (стандартів, протоколів) проведення процесуального інтерв'ю (допиту/опитування) із дитиною у кримінальному провадженні з урахуванням кращих міжнародних практик та з дотриманням принципів правосуддя, дружнього до дитини;

впровадження комплексних підходів щодо роботи з дітьми, які на момент вчинення суспільно небезпечного діяння не досягли віку, з якого настає кримінальна відповідальність, та дітьми, які є суб'єктами кримінального правопорушення, проведення профілактичної роботи тощо;

внесення змін до законодавства щодо обов'язкового залучення захисника дитини у кримінальному провадженні з моменту встановлення її причетності до вчинення кримінального правопорушення чи суспільно небезпечного діяння, залучення представника дитини для захисту її інтересів під час проведення слідчих (розшукових) дій за участю дитини на підставі постанови слідчого, прокурора, дізнавача;

запровадження на законодавчому рівні відновних процедур для неповнолітніх, які є підозрюваними, обвинуваченими у вчиненні кримінальних правопорушень, а також виведення їх із системи кримінального судочинства;

законодавче врегулювання повноважень прокурора в окремих категоріях проваджень на закриття кримінального провадження стосовно неповнолітнього, який перебуває у конфлікті із законом;

внесення змін до законодавства щодо розширення переліку запобіжних заходів, альтернативних тримання під вартою, що застосовуються до неповнолітніх, які не можуть бути передані під нагляд батьків чи осіб, які їх замінюють, та потребують влаштування через неможливість залишення у родинному середовищі;

розроблення та впровадження дієвого механізму здійснення невідкладного досудового розслідування кримінальних проваджень щодо неповнолітніх або у яких діти є потерпілими, забезпечення першочергового розгляду в суді кримінального провадження щодо неповнолітньої особи або щодо кримінального правопорушення, вчиненого стосовно малолітньої або неповнолітньої особи;

перегляд видів покарань, які призначаються неповнолітнім, розширення можливості застосування до них покарань, не пов'язаних з позбавленням волі, а також переліку обов'язків, які покладає суд на неповнолітнього, звільненого від відбування покарання з випробуванням, тощо;

перегляд підходів щодо організації відбування покарання у виді громадських робіт неповнолітніми, які б враховували інтереси неповнолітніх і сприяли їх соціальній адаптації та реабілітації у громаді;

впровадження дієвого механізму проведення з неповнолітніми, які перебувають у місцях попереднього ув'язнення, індивідуальної профілактичної та психологічної роботи, метою якої є перевиховання та налагодження соціальних зв'язків;

забезпечення створення належних умов утримання неповнолітніх з урахуванням потреб відповідно до статі та віку у місцях несвободи та незалежного моніторингу їх дотримання, недопущення випадків утримання неповнолітніх разом з дорослими, організації їх дозвілля, спрямованого на розвиток особи, захоплення, подолання прокримінального мислення, формування мотивації та перевиховання;

удосконалення взаємодії між уповноваженими органами з питань пробації та органами і службами у справах дітей, органами соціального захисту населення під час здійснення пробації щодо неповнолітніх;

удосконалення організації соціально-виховної роботи з неповнолітніми, які відбули покарання у виді позбавлення волі на певний строк, для забезпечення їх ресоціалізації та соціальної адаптації.

Стратегічна ціль 3. Запровадження системного підходу та ефективної міжвідомчої взаємодії щодо запобігання та протидії насильству щодо дітей, забезпечення прав та найкращих інтересів дитини, постраждалої від насильства, жорстокого поводження, та дитини, яка стала свідком кримінального правопорушення, надання комплексної допомоги

Незважаючи на суттєві кроки щодо удосконалення національного механізму запобігання та протидії насильству щодо дитини, зокрема домашньому насильству, залишаються проблемними питання своєчасного виявлення випадків домашнього насильства та інших форм жорстокого поводження з дитиною, а також належного реагування на кожен такий випадок.

Нагальною є потреба у напрацюванні механізму ідентифікації дітей, які стали свідками домашнього насильства, для забезпечення їх обліку, надання своєчасної допомоги, захисту та притягнення кривдника дитини до передбаченої законом відповідальності. Залишається невирішеним питання щодо обліку дітей, які стали свідками інших кримінальних правопорушень насильницького характеру.

Завданнями, спрямованими на досягнення стратегічної цілі 3, є:

створення національної бази даних про всі випадки насильства та жорстокого поводження щодо дітей, зокрема домашнього насильства, сексуального насильства щодо дитини з використанням індикаторів статі та віку;

удосконалення механізму взаємодії між суб'єктами захисту прав дитини на рівні територіальної громади щодо виявлення дітей, які постраждали від різних форм насильства та жорстокого поводження, зокрема у дитячому середовищі, та дітей, які стали свідками домашнього насильства або інших кримінальних правопорушень, забезпечення належної ідентифікації таких дітей, їх соціального захисту;

запровадження системи підготовки та підвищення кваліфікації фахівців служб, органів та установ, які працюють з дітьми та для дітей, зокрема фахівців, які працюють з випадками сексуального насильства, жорстокого поводження щодо дитини, з питань виявлення насильства стосовно дитини, міжвідомчого та скоординованого реагування на такі випадки з урахуванням найкращих інтересів дитини та гендерних аспектів відповідно до міжнародних стандартів захисту прав дитини;

забезпечення доступу постраждалої дитини до комплексних послуг, орієнтованих на її потреби, зокрема медичної, соціальної, психологічної, безоплатної правничої допомоги, з урахуванням найкращих інтересів дитини та гендерних аспектів;

забезпечення ефективної міжсекторальної взаємодії щодо реагування на випадки жорстокого поводження з дітьми та експлуатації;

встановлення та запровадження додаткових стандартів захисту дітей від жорстокого поводження в установах та організаціях, що надають послуги дітям;

формування в суспільстві нетерпимого ставлення до насильства щодо дитини та усвідомлення домашнього насильства як порушення прав людини, проведення загальнонаціональних кампаній з підвищення обізнаності щодо неприпустимості застосування тілесних покарань стосовно дитини та заохочення ненасильницьких форм виховання;

впровадження корекційних програм для батьків, які не виконують своїх обов'язків з догляду та виховання дитини, вчиняють домашнє насильство стосовно дитини або застосовують інші форми жорстокого поводження;

забезпечення непритягнення дітей, які стали жертвами експлуатації та жорстокого поводження, зокрема тих, які були залучені до експлуатації у проституції, до адміністративної відповідальності, а також вжиття всіх можливих заходів для уникнення стигматизації та соціальної маргіналізації таких дітей;

проведення дослідницької та аналітичної роботи щодо вивчення умов і факторів, що призводять до вчинення кримінальних правопорушень щодо дитини та сприяють їх вчиненню.

Стратегічна ціль 4. Забезпечення кращого захисту, представництва, участі та врахування найкращих інтересів дітей, які контактують із системою цивільного правосуддя, під час судового процесу та процесу прийняття рішень

Законодавство не передбачає обов'язкової спеціалізації суддів у сімейних справах, що стосуються прав та інтересів дитини. На практиці такі справи переважно розподіляються в загальному порядку. Водночас більшість правових питань у сімейних правовідносинах потребують спеціальних знань та досвіду для вирішення спору в найкращих інтересах дитини відповідно до міжнародних стандартів забезпечення прав дитини.

Суттєвою перешкодою для належного розгляду судами цивільних справ, що стосуються прав та інтересів дитини, є недостатня укомплектованість судів та віднесення питання запровадження спеціалізації суддів із розгляду сімейних спорів до компетенції зборів суддів відповідного суду. Внаслідок цього справи, пов'язані з вирішенням спорів між батьками дитини, розподіляються в загальному порядку та розглядаються суддями, які мають велике навантаження справами інших категорій та не завжди мають достатньо знань щодо стандартів правосуддя, дружнього до дитини.

Неврегульованим залишається питання щодо співмірності навантаження суддів (незважаючи на існуючий автоматизований розподіл справ, "універсальність" судді в умовах воєнного стану може негативно впливати на якість роботи).

Законодавство недостатньою мірою захищає права та інтереси дитини в цивільних провадженнях у разі, коли батьки або інші законні представники дитини діють не в її інтересах, а відповідні органи та служби проявляють бездіяльність.

Завданнями, спрямованими на досягнення стратегічної цілі 4, є:

запровадження обов'язкової спеціалізації суддів із розгляду справ, що виникають із сімейних правовідносин та стосуються прав і законних інтересів дитини;

удосконалення механізму реагування на порушення прав дитини, зокрема у разі встановлення випадків бездіяльності відповідних органів і служб, захист прав дитини прокурором в суді;

удосконалення законодавства з питань вирішення спорів між батьками, що стосуються прав та інтересів дитини, передача повноважень органів опіки та піклування стосовно вирішення спорів між батьками дитини до виключної компетенції суду;

розроблення та затвердження механізму з'ясування думки дитини під час вирішення питань, що стосуються її життя, зокрема у цивільних спорах щодо її виховання, визначення місця проживання, позбавлення та поновлення батьківських прав, управління її майном;

закріплення на законодавчому рівні обов'язковості супроводу дитини психологом під час з'ясування її думки судом та під час її участі в судових справах, що стосуються прав та інтересів дитини, визначення процесуального статусу психолога, обсягу його прав та обов'язків;

удосконалення механізму виконання судових рішень у справах про участь батьків у вихованні дитини, а також захисту права дитини на доступ до батьків та спілкування з ними, усунення перешкод у спілкуванні з дитиною, у тому числі запровадження заходів підтримки дитини, яка проявляє ознаки відчуження до одного з батьків;

врегулювання питань правових наслідків за самочинну зміну місця проживання дитини одним із батьків, встановленого рішенням суду або органу опіки та піклування, або нотаріально посвідченим договором;

впровадження єдиних стандартів навчання фахівців, які беруть участь у розгляді цивільних справ, що стосуються прав та інтересів дітей;

запровадження медіації у сімейних спорах для позасудового врегулювання або запобігання виникненню спірних питань, що стосуються прав та інтересів дитини, у тому числі з метою запобігання відчуженню дитини до одного з батьків, відповідно до міжнародних стандартів та процесів, що враховують інтереси дітей;

забезпечення міждисциплінарної співпраці під час вирішення спорів щодо дітей;

впровадження практики застосування у спорах між розлученими батьками спільної фізичної опіки з почерговим проживанням дитини у помешканні кожного із батьків за відповідним графіком.

Стратегічна ціль 5. Забезпечення прав і свобод дитини в Інтернеті, запобігання експлуатації і зловживанням щодо дітей у цифровому середовищі

Одним із пріоритетів у системі національної безпеки України є забезпечення кібербезпеки. З метою створення умов для безпечного функціонування кіберпростору, його використання в інтересах особи, суспільства і держави Указом Президента України від 26 серпня 2021 р. № 447 затверджено Стратегію кібербезпеки України. Для досягнення цілей цієї Стратегії серед іншого передбачено розроблення концептуальних підходів щодо реалізації державної політики у сфері забезпечення прав громадян у кіберпросторі (особливо найбільш вразливих груп населення, насамперед дітей), а також поглиблення співпраці з міжнародними

організаціями у сфері захисту дітей від сексуального насильства в цифровому середовищі.

Цифрове середовище, зокрема Інтернет, є важливим джерелом інформації у житті дітей під час здобуття освіти, соціалізації та самореалізації. Водночас містить ризики для здоров'я, розвитку та психічного благополуччя дитини. Серед таких ризиків, зокрема, є здійснення сексуальної експлуатації та насильства щодо дитини, домагання в сексуальних цілях, вербування дитини в цифровому середовищі для вчинення кримінальних правопорушень, залучення до участі в екстремістських політичних чи релігійних рухах або для цілей торгівлі дітьми, надмірна сексуалізація дітей. Так само дитина може стикнутися з небажаним контентом, зокрема: закликами до насильства та нанесення собі ушкоджень, у тому числі вчинення самогубства, контентом, що принижує людську гідність, містить мову ворожнечі та заклики до дискримінації, контентом порнографічного характеру, непридатним для дитини рекламним контентом. Непоодинокими є випадки кібербулінгу та кіберсталкінгу (залякування, переслідування та інші форми утисків і погроз в Інтернеті), онлайн-грумінгу (встановлення через Інтернет довірливих відносин з неповнолітніми особами з метою вчинення над ними сексуального насильства, примушування до дій сексуального характеру), розповсюдження приватних та інтимних зображень дитини з метою вчинення шантажу, використання персональної інформації дитини в комерційних цілях тощо.

Зазначені ризики здатні негативно вплинути на фізичне, емоційне та психологічне благополуччя дитини, а також можуть призводити до порушення прав дитини.

В умовах воєнного стану в Україні та переходу частини закладів освіти на дистанційну форму здобуття освіти ризики для дитини під час використання нею Інтернету суттєво зростають.

Завданнями, спрямованими на досягнення стратегічної цілі 5, є:

підвищення рівня обізнаності дітей і підлітків щодо небезпек у цифровому середовищі, формування навичок безпечного використання Інтернету та взаємодії з інформаційно-комунікаційним середовищем;

проведення роботи щодо сприяння виявленню та реагуванню на випадки порушення прав дитини у цифровому середовищі, у тому числі реагування на спробу вчинення самогубства, організації подальшої роботи з дитиною та батьками, законними представниками, посилення міжвідомчої координації;

запровадження інформаційно-просвітницьких заходів з відповідального батьківства щодо причин вчинення самогубств дітьми, виявлення ознак (індикаторів) суїцидальних намірів у дітей;

забезпечення підготовки та підвищення кваліфікації педагогічних та соціальних працівників щодо наявних ризиків для безпеки та здоров'я дитини у цифровому середовищі, формування навичок їх запобігання, виявлення та подолання;

посилення відповідальності за кримінальні правопорушення, пов'язані з торгівлею дітьми, дитячою порнографією та проституцією, сексуальним насильством проти дітей, у тому числі скоєними в цифровому середовищі, внаслідок яких постраждалою є дитина, а також за недотримання суб'єктами у сфері медіа вимог Закону України "Про медіа" щодо обмеження поширення інформації, що може завдати шкоди дітям, розв'язання проблеми безкарності за злочини, пов'язані з дитячою порнографією в Інтернеті та на інших ресурсах, завдяки застосуванню пом'якшувальних обставин щодо дорослих злочинців;

визначення інструментів блокування та видалення шкідливого контенту, у тому числі порнографічного характеру.

Стратегічна ціль 6. Впровадження комплексного міжвідомчого підходу до профілактики правопорушень серед дітей та проведення соціально-виховної роботи з дітьми, схильними до вчинення правопорушень

Рівень правопорушень серед неповнолітніх зумовлює необхідність вжиття комплексних заходів, спрямованих на профілактику, виявлення та протидію вчиненню дітьми кримінальних правопорушень.

Для запровадження системного підходу до запобігання дитячим правопорушенням також необхідно забезпечити здійснення заходів щодо розвитку профілактичних послуг для дітей та молоді на рівні місцевого самоврядування, своєчасного виявлення та надання ефективної підтримки родинам з дітьми, які перебувають у складних життєвих обставинах, внутрішньо переміщеним сім'ям із дітьми, створення у територіальних громадах мережі закладів позашкільної освіти, спортивних секцій для забезпечення змістовного дозвілля дітей.

Потребує розв'язання проблема відсутності координації та ефективної взаємодії між уповноваженими суб'єктами, що здійснюють заходи з профілактики правопорушень серед дітей. Вагомим ресурсом для якісного проведення профілактичної роботи повинна стати міжсекторальна співпраця та залучення громадських організацій для проведення корекційної та профілактичної роботи з дитиною, схильною до вчинення правопорушень.

На сьогодні в умовах воєнного стану в Україні виникає проблема поділу всередині суспільства, зокрема серед неповнолітніх, за такими ознаками, як: місцезнаходження під час війни (в Україні чи за кордоном), залученість близьких дитини до захисту держави та забезпечення безпеки громадян (зокрема, поділ дітей на тих, у кого батько/мати або інший родич

воював і отримав поранення, каліцтво або загинув, і тих, у кого батьки не воювали).

Такий соціальний конфлікт може мати суттєві негативні наслідки, зокрема вчинення правопорушень. Це вимагає розроблення відповідних профілактичних заходів, запровадження психологічної підтримки, соціальної реклами, спрямованої на нівелювання назріваючої проблеми поділу суспільства і дітей, що надасть можливість зменшити ризики загострення та зростання динаміки соціального конфлікту, наслідком якого може стати потрапляння дитини до системи кримінальної юстиції. Така діяльність повинна бути спрямована так само і на дорослих (як на батьків та інших осіб, які беруть участь у вихованні дитини, так і на фахівців різних сфер діяльності, що працюють з дітьми та в інтересах дитини).

Завданнями, спрямованими на досягнення стратегічної цілі 6, є:

перегляд та внесення змін до законодавства з питань діяльності органів і служб у справах дітей та спеціальних установ для дітей, запровадження механізму міжвідомчої взаємодії та обміну інформацією щодо дітей, схильних до вчинення правопорушень, планування та проведення профілактичної роботи з такими дітьми на місцевому рівні;

впровадження профілактичних програм і заходів, орієнтованих на усунення факторів, що сприяють вчиненню правопорушень дітьми, які схильні до протиправної поведінки, домашнього насильства;

удосконалення системи підготовки та підвищення кваліфікації фахівців, залучених до виконання профілактичних та корекційних програм, проведення соціально-виховної роботи з дітьми;

проведення систематичної інформаційної роботи та правової освіти із запобігання правопорушенням серед дітей, формування нульової толерантності до явища булінгу та інших проявів насильства;

збереження та розвиток у територіальних громадах мережі закладів позашкільної освіти, їх структурних підрозділів, гуртків, спортивних секцій для забезпечення змістовного дозвілля дітей з урахуванням широкого залучення дітей з сімей внутрішньо переміщених осіб та інших категорій дітей, які потребують особливої уваги;

проведення дослідницької та аналітичної роботи щодо вивчення умов і факторів, що призводять до протиправної поведінки дитини та сприяють вчиненню нею правопорушень, напрацювання нового механізму впливу та форм роботи з дітьми, схильними до вчинення правопорушень.

Показниками досягнення стратегічних цілей, за якими здійснюється оцінювання результативності реалізації Стратегії порівняно з попередніми періодами починаючи з 2025 року, є:

кількість спеціалізованих фахівців, які залучаються до кримінального провадження за участю дитини (прокурорів, дізнавачів, слідчих, слідчих суддів, суддів), осіб;

кількість проведених щороку курсів підвищення кваліфікації для працівників органів, служб і установ, що працюють з дітьми, потерпілими від кримінальних правопорушень, та дітьми, які перебувають у конфлікті із законом, одиниць;

кількість спеціалізованих працівників, які пройшли навчання та підвищення кваліфікації (в розрізі регіонів), осіб;

частка дітей, які скористалися безоплатною правничою допомогою, отримали соціальні, медичні та реабілітаційні послуги, від загальної кількості дітей, потерпілих від кримінальних правопорушень, відсотків;

кількість працівників органів, служб і установ, що використовують в роботі з дітьми, потерпілими від кримінальних правопорушень, дітьми, які перебувають у конфлікті із законом, та дітьми, які контактують із системою юстиції у цивільних провадженнях, розроблені методичні матеріали, осіб;

кількість проведених превентивних, інформаційно-роз'яснювальних, виховних заходів щодо профілактики правопорушень, запобігання та протидії домашньому насильству та жорсткому поведінню з дітьми, формування обізнаності щодо небезпек у цифровому середовищі та навичок безпечного використання Інтернету, одиниць;

частка дітей, які постраждали від насильства та інших кримінальних правопорушень, охоплених послугами відповідно до індивідуальних потреб, відсотків;

збільшення частки судів, у яких запроваджено спеціалізацію суддів з розгляду справ, що виникають із сімейних правовідносин та стосуються прав і законних інтересів дитини, відсотків;

зменшення частки дітей, які вчинили правопорушення, з розподілом за статтю та віковими групами, відсотків;

зменшення частки потерпілих від кримінальних правопорушень дітей з розподілом за статтю та віковими групами, відсотків;

зменшення частки неповнолітніх, які відбувають покарання у виді позбавлення волі, з розподілом за статтю та віковими групами, відсотків;

збільшення кількості вирішених у позасудовому порядку спорів між батьками щодо визначення місця проживання дитини, участі в її вихованні тощо, випадків;

збільшення частки судових рішень, ухвалених судом з урахуванням найкращих інтересів дитини після з'ясування думки дитини під час вирішення питань, що стосуються її життя, із залученням психолога, відсотків.

З урахуванням мети цієї Стратегії та за умови виконання в повному обсязі передбачених цією Стратегією завдань планується до 2028 року:

збільшення частки дітей, які отримали безоплатну правничу допомогу, соціальні, медичні та реабілітаційні послуги відповідно до потреб, із загальної кількості дітей, потерпілих від кримінальних правопорушень, до 95 відсотків;

збільшення частки дітей, які отримали послуги відповідно до індивідуальних потреб, із загальної кількості дітей, постраждалих від насильства та інших кримінальних правопорушень, до 95 відсотків;

збільшення частки дітей, забезпечених соціальною підтримкою, із загальної кількості дітей, які перебувають у конфлікті із законом, до 80 відсотків.

Очікувані результати реалізації Стратегії:

впровадження єдиних підходів щодо розслідування воєнних злочинів, вчинених стосовно дитини, та здійснення судового провадження з урахуванням найкращих інтересів дитини;

забезпечення доступу дітей, які постраждали внаслідок воєнних дій та збройного конфлікту, до необхідних послуг і програм підтримки;

імплементація міжнародних стандартів дружнього до дитини правосуддя в національне законодавство та практику його застосування;

забезпечення ефективної міжвідомчої взаємодії щодо виявлення дітей, які постраждали від насильства та інших кримінальних правопорушень, належного реагування на кожен випадок порушення прав дитини;

забезпечення прийняття рішень щодо дітей, які стикаються із системою цивільного правосуддя, з урахуванням найкращих інтересів дитини та дотриманням міжнародних стандартів;

створення ефективної системи протидії вчиненню кіберзлочинів стосовно дитини, забезпечення своєчасного виявлення та розслідування таких злочинів, належного реагування на випадки порушення прав дитини у цифровому середовищі;

впровадження системного підходу щодо проведення профілактичної роботи з дітьми та організації соціально-виховної роботи з неповнолітніми для забезпечення їх ресоціалізації та реабілітації.

Порядок проведення моніторингу, оцінки результатів реалізації Стратегії та звітування

Моніторинг та оцінку результатів реалізації Стратегії здійснює Мін'юст за участю центральних органів виконавчої влади, органів державної влади, обласних та Київської міської держадміністрацій

(військових адміністрацій), інших заінтересованих сторін, залучених до виконання завдань і здійснення реалізації Стратегії.

У рамках проведення моніторингу передбачається збір інформації, підготовка та подання щороку Кабінетові Міністрів України звіту про стан виконання завдань та заходів з реалізації Стратегії, а також його розміщення на офіційному веб-сайті Мін'юсту.

За результатами виконання операційного плану заходів з реалізації Стратегії під час підготовки звіту у 2029 році Мін'юстом проводиться оцінка досягнення стратегічних цілей Стратегії за визначеними в ній показниками.

До підготовки звіту про стан виконання завдань та заходів з реалізації Стратегії можуть бути залучені експерти, організації громадянського суспільства, наукові установи.

Фінансове забезпечення реалізації Стратегії

Заходи з реалізації Стратегії будуть впроваджуватися за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів у межах бюджетних призначень, передбачених головним розпорядникам бюджетних коштів на відповідний період, інших джерел, не заборонених законодавством, зокрема фінансових ресурсів, які надаються в межах міжнародної технічної допомоги (у разі її залучення), а також фінансових ресурсів міжнародних та громадських організацій.

Обсяг фінансових, матеріально-технічних і кадрових ресурсів, необхідних для реалізації цієї Стратегії, визначається щороку з урахуванням можливостей державного та місцевих бюджетів, інших джерел, не заборонених законодавством.

ЗАТВЕРДЖЕНО
розпорядженням Кабінету Міністрів України
від 14 липня 2025 р. № 708-р

ОПЕРАЦІЙНИЙ ПЛАН
заходів з реалізації у 2025—2028 роках Національної стратегії захисту
прав дитини у сфері юстиції на період до 2028 року

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
Стратегічна ціль 1. Забезпечення захисту та дотримання прав дитини в умовах збройного конфлікту					
1. Перегляд та внесення змін до законодавства з метою приведення його у відповідність з положеннями міжнародного гуманітарного права, інтеграції повного спектра злочинів проти людяності в національне законодавство, удосконалення процедур розслідування та судового розгляду, що враховують інтереси потерпілих дітей і дітей — свідків злочинів	1) проведення аналізу проблем, що виникають під час здійснення досудового розслідування та судового провадження за участю дітей, у тому числі за участю дітей, які постраждали від воєнних злочинів	I квартал 2026 р.	Мін'юст МВС Мінсоцполітики Державна служба у справах дітей Національна поліція Офіс Генерального прокурора (за згодою) СБУ (за згодою) Верховний Суд (за згодою)	за результатами аналізу підготовлено аналітичну довідку для розроблення законопроекту	визначено необхідність вдосконалити здійснення досудового розслідування та судового провадження за участю дітей, у тому числі за участю дітей, які постраждали від воєнних злочинів
	2) розроблення за результатами проведеного аналізу у разі потреби законопроекту про	IV квартал 2028 р.	Мін'юст МВС Мінсоцполітики Державна служба у справах дітей	законопроект схвалено Кабінетом Міністрів України та подано до Верховної Ради України	досудове розслідування та судове провадження здійснюються з урахуванням потреб

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
	внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо вдосконалення здійснення досудового розслідування та судового провадження за участю дітей, у тому числі за участю дітей, які постраждали від воєнних злочинів		Національна поліція Офіс Генерального прокурора (за згодою) СБУ (за згодою) Верховний Суд (за згодою)		дитини та відповідно до її найкращих інтересів
2. Забезпечення фіксації, документування та розслідування воєнних злочинів, вчинених Російською Федерацією стосовно дітей, а також належного реагування на такі факти, забезпечення прав та інтересів постраждалих дітей відповідно до їх потреб з урахуванням політики щодо дітей, затвердженої у грудні 2023 р. Офісом прокурора	1) забезпечення документування злочинів стосовно дітей з урахуванням інтересів дитини відповідно до найкращих міжнародних практик, включаючи Політику щодо дітей Офісу прокурора Міжнародного кримінального суду 2023 року	IV квартал 2028 р.	Національна поліція Офіс Генерального прокурора (за згодою) СБУ (за згодою)	фахівці використовують під час документування злочинів посібники та протоколи удосконалено стандарти діяльності та практики тощо щодо збору доказів у кримінальних провадженнях щодо злочинів стосовно дітей	забезпечено ефективне розслідування злочинів стосовно дітей з використанням нових та вдосконалених комплексних підходів та принципів роботи
	2) забезпечення оперативного	постійно	Національна поліція	проведено оперативно-	забезпечено виявлення та розкриття злочинів,

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
Міжнародного кримінального суду	встановлення осіб, які причетні до скоєння тяжких та особливо тяжких злочинів, вчинених під час окупації території держави військовими Російської Федерації, підслідність яких визначена за органом досудового розслідування підрозділів Національної поліції		СБУ (за згодою)	розшукові заходи щодо встановлення осіб, причетних до вчинення злочинів	вчинених під час окупації території держави військовими Російської Федерації
3. Посилення міжнародного співробітництва між Урядом України та урядами інших держав щодо захисту прав та законних інтересів дітей, які виїхали за межі України під час воєнного стану	1) укладення угод про співробітництво та обмін даними між Урядом України та урядами інших держав щодо захисту прав та законних інтересів дітей, які були тимчасово переміщені (евакуйовані) з України	IV квартал 2025 р.	Нацсоцслужба Мінсоцполітики МЗС Мін'юст МВС Національна поліція	укладено міжнародні угоди, які містять положення про захист прав дітей, евакуйованих з України	забезпечено співпрацю між країнами щодо захисту прав дітей, які перебувають у складних ситуаціях через евакуацію з України, а також розв'язання проблем дітей на міжнародному рівні та надання їм необхідної підтримки та захисту
	2) співробітництво з органами іноземних держав щодо захисту	IV квартал 2028 р.	Нацсоцслужба МЗС	проведено комплекс заходів, спрямованих на	забезпечено права та найкращі інтереси дітей України за кордоном

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
	прав та законних інтересів дітей України за кордоном			забезпечення прав дітей, які виїхали за межі України у зв'язку з воєнним станом	
4. Забезпечення соціальної підтримки та реабілітації дітей, які постраждали внаслідок збройного конфлікту, зазнали впливу міграції або вимушеного переселення внаслідок воєнних дій	1) затвердження та впровадження програми соціально-психологічної реабілітації дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах	IV квартал 2025 р.	Мінсоцполітики Державна служба у справах дітей Нацсоцслужба МОЗ місцеві держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)	видано наказ Мінсоцполітики про затвердження програми стандартів надання допомоги впроваджено програму	забезпечено соціальну підтримку та реабілітацію дітей, які постраждали внаслідок збройного конфлікту, зазнали впливу міграції або вимушеного переселення внаслідок воєнних дій
	2) забезпечення ведення обліку дітей з розподілом за статтю та віковими групами, постраждалих внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів, та дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах внаслідок	IV квартал 2028 р.	місцеві держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)	інформація про потреби дитини та послуги, які вона отримує, відображається в базі обліку дітей відповідної категорії	кожна постраждала дитина отримує якісні соціальні та інші послуги відповідно до її потреб

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
	<p>воєнних дій, оцінювання їх потреб та надання в громадах якісних соціальних та інших послуг відповідно до потреб дитини</p> <p>3) організація у літній період відпочинку та активного дозвілля дітей і підлітків, зокрема постраждалих внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів, з числа внутрішньо переміщених осіб на базі закладів освіти та їх структурних підрозділів у територіальних громадах із відповідністю вимогам безпечного освітнього середовища</p>	IV квартал 2028 р.	МОН Національна поліція місцеві держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)	<p>організовано літній відпочинок та активне дозвілля у громадах відповідно до розроблених та затверджених рекомендацій</p> <p>відпочинком та заходами дозвілля охоплено понад 5000 дітей і підлітків</p>	діти та підлітки мають доступ до відпочинку та активного дозвілля в літній період на базі закладів освіти та їх структурних підрозділів у територіальних громадах

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
	4) розміщення на офіційному веб-сайті Мінсоцполітики онлайн-курсу “Специфіка роботи психолога соціальної сфери з дітьми, які мають психологічні труднощі, пов’язані з війною”, розробленого експертами Ради Європи	IV квартал 2028 р.	Мінсоцполітики Державна служба у справах дітей МОН міжнародні організації (за згодою)	онлайн-курс пройшли не менш як 300 психологів закладів сфери соціального захисту, закладів освіти	психологи застосовують отримані знання під час надання психологічної підтримки дітям
5. Розроблення програм навчання для прокурорів та представників усіх залучених правоохоронних органів щодо єдиних підходів розслідування воєнних злочинів, вчинених щодо дитини, з урахуванням найкращих інтересів дитини та гендерних аспектів та впровадження такої програми у систему	1) розроблення та впровадження в межах компетенції програм навчання для слідчих, прокурорів та інших фахівців, які беруть участь у розслідуванні воєнних злочинів стосовно дітей 2) проведення в межах компетенції навчань для правоохоронних органів на основі тренінгового курсу “Керівні принципи та	IV квартал 2028 р. IV квартал 2028 р.	МВС Національна поліція Офіс Генерального прокурора (за згодою) СБУ (за згодою) Тренінговий центр прокурорів України (за згодою) МВС Національна поліція Офіс Генерального прокурора (за згодою)	впроваджено відповідні навчальні програми проведено не менш як п’ять навчальних заходів (тренінгів) у різних регіонах та охоплено навчанням не менш як 200	впроваджено єдині підходи щодо розслідування воєнних злочинів, вчинених стосовно дитини працівники правоохоронних органів, судді та адвокати використовують інструменти для документування

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
підготовки та підвищення кваліфікації	методологія документування порушень прав дитини внаслідок сексуального насильства”, розробленого в межах проекту Офісу Ради Європи в Україні		СБУ (за згодою) Державне бюро розслідувань (за згодою) міжнародні організації (за згодою)	працівників правоохоронних органів	порушень прав дитини, пов’язаних із сексуальним насильством, у тому числі в умовах війни

Стратегічна ціль 2. Впровадження правових і процесуальних гарантій і механізмів для дітей, які контактують із системою кримінального правосуддя

6. Приведення законодавства України у відповідність з міжнародними стандартами правосуддя, дружнього до дитини	1) розроблення законопроекту щодо внесення змін до деяких законодавчих актів стосовно організації та ефективного функціонування юстиції, дружньої до дитини, пріоритетності прав дитини у кримінальному провадженні	IV квартал 2025 р.	Мін’юст МВС Мінсоцполітики Національна поліція Державна служба у справах дітей СБУ (за згодою) Офіс Генерального прокурора (за згодою) Верховний Суд (за згодою) Національна асоціація адвокатів України (за згодою)	законопроект схвалено Кабінетом Міністрів України та подано до Верховної Ради України	законодавство України відповідає міжнародним стандартам дружнього до дитини правосуддя
--	---	--------------------	--	---	--

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
			Міжвідомча координаційна рада з питань правосуддя щодо неповнолітніх (за згодою)		
	2) внесення змін до Закону України “Про охорону дитинства” щодо визначення, зокрема, терміна “дитина у конфлікті із законом”	IV квартал 2025 р.	Мін’юст МВС Мінсоцполітики Державна служба у справах дітей Офіс Генерального прокурора (за згодою)	законопроект схвалено Кабінетом Міністрів України та подано до Верховної Ради України	створено законодавчі засади для подальшого впровадження міжнародних стандартів правосуддя, дружнього до дитини, посилення захисту прав та найкращих інтересів дітей, які контактують із системою правосуддя
	3) розроблення законопроекту про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо процесуального статусу психолога, визначення його ролі та функцій, прав та обов’язків у	IV квартал 2025 р.	Мін’юст МВС Мінсоцполітики Державна служба у справах дітей МОН МОЗ Офіс Генерального прокурора (за згодою) Верховний Суд (за згодою)	законопроект схвалено Кабінетом Міністрів України та подано до Верховної Ради України	внесено зміни до кримінального процесуального законодавства України щодо процесуального статусу психолога, його прав та обов’язків у кримінальному провадженні

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
	кримінальному провадженні 4) затвердження методичних рекомендацій щодо забезпечення органами опіки та піклування представництва інтересів дитини, яка вчинила кримінальне правопорушення, захисту прав та інтересів дитини	III квартал 2025 р.	Міжвідомча координаційна рада з питань правосуддя щодо неповнолітніх (за згодою) Мінсоцполітики Державна служба у справах дітей Верховний Суд (за згодою)	видано наказ Мінсоцполітики про затвердження відповідних методичних рекомендацій	визначено та впроваджено алгоритм забезпечення прав та найкращих інтересів неповнолітнього під час судового розгляду кримінальних проваджень
7. Удосконалення системи збору даних щодо дітей, які перебувають у контакті із системою правосуддя, запровадження єдиних стандартів до ведення державними органами статистичних даних щодо дітей, які	1) вивчення міжнародного досвіду щодо збору та ведення статистичних даних про дітей, які перебувають у контакті із системою правосуддя, напрацювання пропозицій щодо	IV квартал 2026 р.	Мін'юст Мінсоцполітики МВС Національна поліція Державна служба у справах дітей Офіс Генерального прокурора (за згодою)	підготовлено звіт за результатами вивчення з пропозиціями та надіслано заінтересованим органам	напрацьовано пропозиції щодо імплементації кращих міжнародних практик щодо збору та ведення статистичних даних про дітей, які перебувають у контакті із системою правосуддя

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
постраждали від різних форм жорстокого поводження, у тому числі внаслідок збройного конфлікту, а також щодо дітей, які стали свідками кримінальних правопорушень	вдосконалення національної системи збору даних з урахуванням міжнародних стандартів і найкращих практик		Міжвідомча координаційна рада з питань правосуддя щодо неповнолітніх (за згодою)		
	2) проведення аналізу стосовно збору та обліку даних щодо дітей, які перебувають у контакті із системою правосуддя, суб'єктами виявлення та/або організації соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах	IV квартал 2026 р.	Державна служба у справах дітей Мінсоцполітики МВС Мін'юст Національна поліція Офіс Генерального прокурора (за згодою) Міжвідомча координаційна рада з питань правосуддя щодо неповнолітніх (за згодою)	підготовлено аналітичну довідку з пропозиціями та надіслано заінтересованим органам	визначено шляхи удосконалення системи збору та обліку даних щодо дітей, які перебувають у контакті із системою правосуддя
	3) внесення змін до Порядку забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих	IV квартал 2026 р.	Мінсоцполітики МВС Мін'юст Національна поліція	нормативно-правовий акт прийнято Кабінетом Міністрів України	визначено алгоритм міжвідомчої взаємодії щодо виявлення та обліку дітей, які контактують із законом, забезпечення

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
	<p>обставинах, у тому числі дітей, які постраждали від жорстокого поводження, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 1 червня 2020 р. № 585, зокрема в частині виявлення та обміну даними щодо дітей, які перебувають у контакті із системою правосуддя, ведення їх обліку, здійснення соціального захисту дітей, які перебувають у контакті із законом</p>		<p>Державна служба у справах дітей Офіс Генерального прокурора (за згодою)</p>		<p>соціального захисту таких дітей</p>
	<p>4) удосконалення системи електронного обліку дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, в інформаційних системах Мінсоцполітики, МВС, Мін'юсту в</p>	<p>IV квартал 2026 р.</p>	<p>Мінсоцполітики Державна служба у справах дітей МВС Мін'юст Офіс Генерального прокурора (за згодою)</p>	<p>прийнято відповідний акт</p>	<p>розширено дані, що містяться в Єдиній інформаційно-аналітичній системі "Діти", удосконалено функціонування та можливості</p>

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
<p>8. Закріплення на законодавчому рівні спеціалізації слідчих, дізнавачів, прокурорів у кримінальному провадженні за участю неповнолітніх незалежно від процесуального статусу дитини, слідчих суддів у кримінальному провадженні щодо неповнолітніх підозрюваних, слідчих суддів, суддів у кримінальному провадженні про</p>	<p>частині включення інформації про дітей, які перебувають у контакті із системою правосуддя, у тому числі щодо здійснення заходів соціального захисту дитини суб'єктами міжвідомчої взаємодії захисту прав дитини</p> <p>1) розроблення законопроекту про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо обов'язкової спеціалізації слідчих, дізнавачів, прокурорів, які залучаються до кримінального провадження за участю дитини</p> <p>2) розроблення проекту акта щодо обов'язкової</p>	<p>IV квартал 2025 р.</p> <p>IV квартал 2025 р.</p>	<p>Мін'юст МВС Національна поліція Верховний Суд (за згодою) Офіс Генерального прокурора (за згодою)</p> <p>Мін'юст Верховний Суд (за згодою)</p>	<p>законопроект схвалено Кабінетом Міністрів України та подано до Верховної Ради України</p> <p>законопроект схвалено Кабінетом Міністрів України та</p>	<p>удосконалено механізм забезпечення захисту прав та інтересів дитини у кримінальному провадженні</p> <p>удосконалено механізм забезпечення захисту прав та інтересів дитини</p>

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
кримінальні правопорушення, вчинені стосовно дітей, в окремих категоріях справ	спеціалізації слідчих суддів у кримінальному провадженні щодо неповнолітніх підозрюваних, слідчих суддів, суддів у кримінальному провадженні про кримінальні правопорушення, вчинені стосовно дітей, в окремих категоріях справ		ДСА (за згодою)	подано до Верховної Ради України/ прийнято Кабінетом Міністрів України відповідний акт	у кримінальному провадженні
	3) проведення аналізу щодо запровадження спеціалізації адвокатів, які залучаються до надання правничої допомоги дітям, відповідно до Керівних принципів Ради Європи щодо правосуддя, дружнього до дитини	IV квартал 2026 р.	Мін'юст Координаційний центр з надання правничої допомоги (за згодою) Національна асоціація адвокатів України (за згодою)	за результатами аналізу підготовлено аналітичну довідку для розроблення відповідних актів	визначено можливість законодавчого врегулювання запровадження спеціалізації адвокатів, які залучаються до надання правничої допомоги дітям

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
9. Впровадження єдиних критеріїв підготовки (перепідготовки, підвищення кваліфікації) фахівців, які беруть участь у кримінальних провадженнях за участю дитини, у тому числі захисників, які залучаються для надання правничої допомоги дитині, яка бере участь у слідчих (розшукових) та процесуальних діях, незалежно від процесуального статусу дитини	<p>1) впровадження у закладах вищої освіти для спеціальностей “Право” та “Міжнародне право”, а також інших спеціальностей, дотичних до реалізації повноважень під час здійснення правосуддя за участю дітей, спеціального навчального курсу “Ювенальне право”</p> <p>2) проведення в межах компетенції навчань і тренінгів з питань застосування стандартів і практик правосуддя, дружнього до дитини, забезпечення міжвідомчої взаємодії у кримінальних провадженнях за участю дітей для фахівців усіх суб’єктів, залучених</p>	IV квартал 2026 р.	МОН МВС Офіс Генерального прокурора (за згодою) Верховний Суд (за згодою) Національна асоціація адвокатів України (за згодою)	спеціальний навчальний курс “Ювенальне право” впроваджено не менш як у п’яти закладах вищої освіти	у здобувачів вищої освіти сформовано знання щодо захисту прав дитини
		IV квартал 2028 р.	МВС Національна поліція Офіс Генерального прокурора (за згодою) Мін’юст Мінсоцполітики Державна служба у справах дітей Державного бюро розслідувань (за згодою) СБУ (за згодою)	проведено не менше десяти навчальних заходів у різних регіонах охоплено навчанням не менш як 300 фахівців	фахівці, які беруть участь у кримінальних провадженнях за участю дитини, застосовують підхід, дружній до дитини, та ефективну міжвідомчу взаємодію

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
	до кримінальних проваджень		Національна асоціація адвокатів України (за згодою)		
	3) забезпечення навчання адвокатів, які надають правничу допомогу дітям у кримінальному провадженні, з метою здобуття навичок надання правничої допомоги дитині	IV квартал 2028 р.	Національна асоціація адвокатів України (за згодою) Вища школа адвокатури Національної асоціації адвокатів України (за згодою) Мін'юст Координаційний центр з надання правничої допомоги (за згодою)	проведено відповідні навчальні заходи не менше двох разів на рік	адвокати, які надають правничу допомогу дітям у кримінальних провадженнях, володіють знаннями та навичками правосуддя, дружнього до дитини
10. Покращення доступу до правосуддя для дітей з урахуванням їх найкращих інтересів, а також використання інформаційних матеріалів	проведення інформаційної роботи з дітьми та їх батьками (законними представниками) в закладах освіти з доступним наданням інформації щодо прав	постійно	Мін'юст МОН Координаційний центр з надання правничої допомоги (за згодою)	у кожному закладі освіти проведено не менш як один інформаційних захід на рік та/або забезпечено розповсюдження	діти та їх батьки (законні представники) поінформовані щодо прав дитини, можливості отримання безоплатної правничої допомоги для їх захисту, порядку

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
	дитини, можливості отримання безоплатної правничої допомоги для їх захисту, порядку звернення за наданням правничих послуг, розроблення та розповсюдження друкованих матеріалів, розміщення інформації		Національна асоціація адвокатів України (за згодою)	відповідних матеріалів	звернення за наданням правничих послуг
11. Забезпечення розроблення та затвердження методики (стандартів, протоколів) проведення процесуального інтерв'ю (допиту/опитування) із дитиною у кримінальному провадженні з урахуванням кращих міжнародних практик та з дотриманням	1) розроблення законопроекту про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо допиту дітей під час досудового розслідування та у судовому засіданні	IV квартал 2025 р.	Мін'юст МВС Національна поліція Міжвідомча координаційна рада з питань правосуддя щодо неповнолітніх (за згодою) Мінсоцполітики Державна служба у справах дітей СБУ (за згодою)	законопроект схвалено Кабінетом Міністрів України та подано до Верховної Ради України	створено правові підстави для використання на практиці методики проведення процесуального інтерв'ю у кримінальних провадженнях за участю дитини

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
принципів правосуддя, дружнього до дитини			Офіс Генерального прокурора (за згодою) Верховний Суд (за згодою)		
	2) внесення змін до законодавства щодо запровадження обов'язкового проведення відеозапису допиту потерпілої дитини та дитини, яка стала свідком злочину, на етапі досудового розслідування, та визнання судом такого відеозапису як доказу для забезпечення проведення повторного допиту дитини в суді	IV квартал 2025 р.	Мін'юст МВС Національна поліція Верховний Суд (за згодою) Офіс Генерального прокурора (за згодою)	законопроект схвалено Кабінетом Міністрів України та подано до Верховної Ради України	встановлено особливості проведення кримінального провадження з використанням відеозапису, зробленого на етапі досудового розслідування
	3) розроблення та впровадження в межах компетенції програми підготовки фахівців для проведення допиту/опитування	III квартал 2025 р.	МВС Національна поліція Офіс Генерального прокурора (за згодою)	впроваджено програму підготовки	фахівці отримали необхідну підготовку щодо проведення допиту/опитування дитини

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
	<p>дитини за методикою проведення процесуального інтерв'ю, розробленою з урахуванням найкращих міжнародних практик</p> <p>4) проведення в межах компетенції навчань і тренінгів щодо організації та проведення допиту/опитування дитини за методикою проведення процесуального інтерв'ю, розробленою з урахуванням найкращих міжнародних практик</p>	<p>IV квартал 2026 р.</p>	<p>Мін'юст Державне бюро розслідування (за згодою) БЕБ Національне антикорупційне бюро України</p> <p>МВС Національна поліція Офіс Генерального прокурора (за згодою) Мін'юст</p>	<p>проведено не менш як два навчання (тренінги) щороку</p>	<p>впроваджено підхід, дружній до дитини, та ефективні алгоритми міжвідомчої взаємодії між органами і службами, що беруть участь у кримінальних провадженнях за участю дитини</p>
<p>12. Впровадження комплексних підходів щодо роботи з дітьми, які на момент вчинення суспільно небезпечного діяння не досягли віку, з</p>	<p>1) розроблення та впровадження превентивних програм для дітей з урахуванням викликів та небезпечних</p>	<p>IV квартал 2026 р.</p>	<p>Мінсоцполітики МОЗ МОН МВС Мін'юст</p>	<p>впроваджено не менш як дві превентивні програми</p>	<p>впроваджено заходи, передбачені програмами, зменшено кількість дітей, які вчинили правопорушення</p>

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
якого настає кримінальна відповідальність, та дітьми, які є суб'єктами кримінального правопорушення, проведення профілактичної роботи тощо	тенденцій, які виникають у дитячому середовищі		Національна поліція Державна служба у справах дітей Офіс Генерального прокурора (за згодою) органи місцевого самоврядування (за згодою) громадські об'єднання (за згодою)		
	2) розвиток в громадах соціальних послуг для дітей, які перебувають у конфлікті із законом	IV квартал 2028 р.	Нацсоцслужба Державна служба у справах дітей обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою) громадські об'єднання (за згодою)	соціальними послугами та заходами підтримки охоплено не менше 300 дітей, які потрапили у конфлікт із законом	впроваджено соціальну підтримку дітей, які перебувають у конфлікті із законом, зменшення кількості дітей, які повторно вчиняють правопорушення

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
13. Внесення змін до законодавства щодо обов'язкового залучення захисника дитини у кримінальному провадженні з моменту встановлення її причетності до вчинення кримінального правопорушення чи суспільно небезпечного діяння, залучення представника дитини для захисту її інтересів під час проведення слідчих (розшукових) дій за участю дитини на підставі постанови слідчого, прокурора, дізнавача	1) напрацювання змін до Кримінального процесуального кодексу України в частині залучення захисника дитини у кримінальному провадженні з моменту встановлення її причетності до вчинення кримінального правопорушення чи суспільно небезпечного діяння за участю дитини на підставі постанови слідчого, прокурора, дізнавача	IV квартал 2025 р.	Мін'юст МВС Національна поліція Офіс Генерального прокурора (за згодою) Верховний Суд (за згодою) Координаційний центр з надання правничої допомоги (за згодою) Національна асоціація адвокатів України (за згодою)	законопроект схвалено Кабінетом Міністрів України та подано до Верховної Ради України	діти отримують професійну правничу допомогу з моменту встановлення її причетності до вчинення кримінального правопорушення чи суспільно небезпечного діяння
	2) напрацювання змін до Кримінального процесуального кодексу України та Закону України "Про безоплатну правничу допомогу" в частині визначення механізму залучення	IV квартал 2025 р.	Мін'юст МВС Національна поліція Офіс Генерального прокурора (за згодою) Верховний Суд (за згодою)	законопроект схвалено Кабінетом Міністрів України та подано до Верховної Ради України	діти отримують професійну правничу допомогу за постановою слідчого, прокурора, дізнавача під час проведення слідчих (розшукових) дій за їх участю

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
	представника дитини на підставі постанови слідчого, прокурора, дізнавача для захисту її інтересів під час проведення слідчих (розшукових) дій за участю дитини		Координаційний центр з надання правничої допомоги (за згодою)		
14. Запровадження на законодавчому рівні відновних процедур для неповнолітніх, які є підозрюваними, обвинуваченими у вчиненні кримінальних правопорушень, а також виведення їх із системи кримінального судочинства	напрацювання змін до Кримінального процесуального кодексу України в частині застосування відновного правосуддя під час здійснення кримінального провадження, а також виведення із системи кримінального судочинства	IV квартал 2025 р.	Мін'юст Офіс Генерального прокурора (за згодою) Верховний Суд (за згодою) Координаційний центр з надання правничої допомоги (за згодою) Міжвідомча координаційна рада з питань правосуддя щодо неповнолітніх (за згодою)	законопроект схвалено Кабінетом Міністрів України та подано до Верховної Ради України	удосконалено законодавство України про кримінальну відповідальність з метою дотримання найкращих інтересів неповнолітніх, які є учасниками кримінального провадження
15. Законодавче врегулювання повноважень прокурора	1) напрацювання змін до Кримінального процесуального	IV квартал 2025 р.	Мін'юст МВС	законопроект схвалено Кабінетом Міністрів України та	удосконалено кримінальне процесуальне

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
в окремих категоріях проваджень на закриття кримінального провадження стосовно неповнолітнього, який перебуває у конфлікті із законом	кодексу України в частині надання прокурору повноважень на закриття кримінального провадження щодо неповнолітніх у разі вчинення ними кримінальних проступків та нетяжких злочинів, а також суспільно небезпечних діянь, які підпадають під ознаки діянь зазначеної категорії		Офіс Генерального прокурора (за згодою) Національна поліція Державне бюро розслідувань (за згодою) Верховний суд (за згодою) Міжвідомча координаційна рада з питань правосуддя щодо неповнолітніх (за згодою)	подано до Верховної Ради України	законодавство з метою раннього виведення неповнолітніх із кримінального провадження
	2) напрацювання змін до законодавства України щодо впровадження та врегулювання порядку здійснення заходів, у тому числі реінтеграційного та реабілітаційного характеру для дітей, яких виведено із	IV квартал 2025 р.	Мін'юст МВС Мінсоцполітики Національна поліція Офіс Генерального прокурора (за згодою) Верховний суд (за згодою) Міжвідомча координаційна рада	законопроект схвалено Кабінетом Міністрів України та подано до Верховної Ради України	удосконалено законодавство з метою врегулювання порядку здійснення заходів стосовно дітей, яких виведено із кримінального провадження

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
<p>16. Внесення змін до законодавства щодо розширення переліку запобіжних заходів, альтернативних триманню під вартою, що застосовуються до неповнолітніх, які не можуть бути передані під нагляд батьків чи осіб, які їх замінюють, та потребують влаштування через неможливість залишення у родинному середовищі</p>	<p>кримінального провадження</p> <p>1) проведення аналізу необхідності розширення переліку запобіжних заходів, які можуть бути застосовані до неповнолітніх</p> <p>2) напрацювання за результатами проведеного аналізу у разі потреби змін до Кримінального процесуального кодексу України в частині розширення переліку запобіжних</p>	<p>II квартал 2026 р.</p> <p>II квартал 2027 р.</p>	<p>з питань правосуддя щодо неповнолітніх (за згодою)</p> <p>Мін'юст Офіс Генерального прокурора (за згодою) МВС Національна поліція Державна служба у справах дітей Міжвідомча координаційна рада з питань правосуддя щодо неповнолітніх (за згодою)</p> <p>Мін'юст Офіс Генерального прокурора (за згодою) МВС Національна поліція Державна служба у справах дітей</p>	<p>проведено аналіз, результати аналізу надіслано заінтересованим органам</p> <p>законопроект схвалено Кабінетом Міністрів України та подано до Верховної Ради України</p>	<p>визначено можливості розширення переліку запобіжних заходів, які можуть бути застосовані до неповнолітніх, та шляхи впровадження таких заходів</p> <p>удосконалено кримінальне процесуальне законодавство шляхом розширення видів запобіжних заходів, які можуть бути застосовані до неповнолітніх</p>

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
	заходів, які можуть бути застосовані до неповнолітніх		(за згодою) Верховний Суд (за згодою) Міжвідомча координаційна рада з питань правосуддя щодо неповнолітніх (за згодою)		
	3) напрацювання за результатами проведеного аналізу у разі потреби змін до законодавства України щодо врегулювання порядку та контролю застосування запобіжних заходів, напрацьованих за результатами розроблення законопроекту про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України в частині розширення переліку запобіжних	II квартал 2027 р.	Мін'юст Офіс Генерального прокурора МВС Національна поліція Державна служба у справах дітей Верховний Суд (за згодою) Національна асоціація адвокатів України (за згодою) Міжвідомча координаційна рада з питань правосуддя щодо неповнолітніх (за згодою)	законопроект схвалено Кабінетом Міністрів України та подано до Верховної Ради України	удосконалено законодавство щодо врегулювання порядку та контролю застосування запобіжних заходів, напрацьованих за результатами розроблення законопроекту про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України в частині розширення видів запобіжних заходів, які можуть бути застосовані до неповнолітніх

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
17. Розроблення та впровадження дієвого механізму здійснення невідкладного досудового розслідування кримінальних проваджень щодо неповнолітніх або у яких діти є потерпілими, забезпечення першочергового розгляду в суді кримінального провадження щодо неповнолітньої особи або щодо кримінального правопорушення, вчиненого стосовно малолітньої або неповнолітньої особи	заходів, які можуть бути застосовані до неповнолітніх 1) проведення аналізу необхідності встановлення конкретного строку, протягом якого повинно бути здійснено кримінальне провадження щодо неповнолітньої особи та у якому потерпілою є малолітня або неповнолітня особа	II квартал 2026 р.	громадські об'єднання (за згодою) Мін'юст Офіс Генерального прокурора (за згодою) МВС Національна поліція СБУ (за згодою) Державне бюро розслідувань (за згодою) Верховний Суд (за згодою) Національна асоціація адвокатів України (за згодою) Міжвідомча координаційна рада з питань правосуддя щодо неповнолітніх (за згодою)	проведено аналіз, результати аналізу надіслано заінтересованим органам	підготовлено пропозиції щодо визначення можливості встановлення конкретного строку, протягом якого повинно бути здійснено кримінальне провадження щодо неповнолітньої особи та у якому потерпілою є малолітня або неповнолітня особа
	2) напрацювання змін за результатами	II квартал 2027 р.	Мін'юст	законопроект схвалено Кабінетом	удосконалено кримінальне

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
	проведеного аналізу у разі потреби до Кримінального процесуального кодексу України в частині встановлення конкретного строку, протягом якого повинно бути здійснено кримінальне провадження щодо неповнолітньої особи та у якому потерпілою є малолітня або неповнолітня особа		Офіс Генерального прокурора (за згодою) МВС Національна поліція СБУ (за згодою) Державне бюро розслідувань (за згодою) Верховний Суд (за згодою) Національна асоціація адвокатів України (за згодою) Міжвідомча координаційна рада з питань правосуддя щодо неповнолітніх (за згодою)	Міністрів України та подано до Верховної Ради України	процесуальне законодавство з метою недопущення випадків тривалого досудового розслідування та судового розгляду кримінальних проваджень щодо неповнолітньої особи та у якому потерпілою є малолітня або неповнолітня особа
18. Перегляд видів покарань, які призначаються неповнолітнім, розширення можливості застосування до них покарань, не пов'язаних	1) проведення аналізу доцільності розширення виду покарань, не пов'язаних із позбавленням волі, які можуть бути	II квартал 2026 р.	Мін'юст Офіс Генерального прокурора (за згодою) МВС Національна поліція	проведено аналіз, результати аналізу надіслано заінтересованим органам	підготовлено пропозиції щодо визначення необхідності розширення виду покарань, не пов'язаних із позбавленням волі, які можуть бути призначені

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
з позбавленням волі, а також переліку обов'язків, які покладає суд на неповнолітнього, звільненого від відбування покарання з випробуванням, тощо	призначені неповнолітнім, а також переліку обов'язків, які покладає суд на неповнолітнього, звільненого від відбування покарання з випробуванням		Верховний Суд (за згодою) Національна асоціація адвокатів України (за згодою) Міжвідомча координаційна рада з питань правосуддя щодо неповнолітніх (за згодою)		неповнолітнім, а також переліку обов'язків, які покладає суд на неповнолітнього, звільненого від відбування покарання з випробуванням
	2) напрацювання змін за результатами проведеного аналізу у разі потреби до Кримінального кодексу України щодо розширення виду покарань, не пов'язаних із позбавленням волі, які можуть бути призначені неповнолітнім, а також переліку обов'язків, які покладає суд на неповнолітнього,	II квартал 2027 р.	Мін'юст Офіс Генерального прокурора (за згодою) МВС Національна поліція Верховний Суд (за згодою) Національна асоціація адвокатів України (за згодою) Міжвідомча координаційна рада з питань правосуддя щодо	законопроект схвалено Кабінетом Міністрів України та подано до Верховної Ради України	удосконалено кримінальне законодавство шляхом розширення видів покарань, які можуть бути застосовані до неповнолітніх, а також переліку обов'язків, які покладає суд на неповнолітнього, звільненого від відбування покарання з випробуванням

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
	звільненого від відбування покарання з випробуванням		неповнолітніх (за згодою)		
19. Перегляд підходів щодо організації відбування покарання у виді громадських робіт неповнолітніми, які б враховували інтереси неповнолітніх і сприяли їх соціальній адаптації та реабілітації у громаді	погодження переліку об'єктів для відбування покарання у виді громадських робіт неповнолітніми та видів таких робіт, які б враховували інтереси неповнолітніх та сприяли їх соціальній адаптації та реабілітації у громаді	IV квартал 2025 р.	Мін'юст органи місцевого самоврядування (за згодою)	органами місцевого самоврядування прийнято рішення про погодження переліку об'єктів	органами місцевого самоврядування погоджено перелік об'єктів для відбування покарання у виді громадських робіт неповнолітніми та вид робіт, які враховують інтереси неповнолітніх та сприяють їх соціальній адаптації та реабілітації у громаді
20. Впровадження дієвого механізму проведення з неповнолітніми, які перебувають у місцях попереднього ув'язнення, індивідуальної профілактичної та психологічної роботи, метою якої є перевиховання та	1) організація та проведення соціально-виховної, психологічної і педагогічної роботи з неповнолітніми особами, які перебувають у місцях попереднього ув'язнення	постійно	Мін'юст	щомісяця проводяться скринінги неповнолітньої особи, заповнюються індивідуальні плани соціально-виховної, психологічної і педагогічної роботи та картки змін особистості	у слідчих ізоляторах щодо кожного неповнолітнього ведеться скринінг неповнолітньої особи, індивідуальний план соціально-виховної, психологічної і педагогічної роботи та моніторинг картки змін особистості неповнолітньої особи

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
захопленя, подолання прокримінального мислення, формування мотивації та перевиховання	статті 8 Закону України “Про попереднє ув’язнення” під час розміщення неповнолітніх у слідчих ізоляторах				утримання неповнолітніх у місцях несвободи
22. Удосконалення взаємодії між уповноваженими органами з питань пробації та органами і службами у справах дітей, органами соціального захисту населення під час здійснення пробації щодо неповнолітніх	розроблення механізму взаємодії між уповноваженими органами з питань пробації та органами і службами у справах дітей, органами соціального захисту населення під час здійснення пробації щодо неповнолітніх	IV квартал 2025 р.	Мін’юст Мінсоцполітики Державна служба у справах дітей	видано наказ Мін’юсту та Мінсоцполітики	забезпечено ефективну взаємодію між уповноваженими органами з питань пробації та органами і службами у справах дітей, органами соціального захисту населення
23. Удосконалення організації соціально-виховної роботи з неповнолітніми, які відбули покарання у виді позбавлення волі на певний строк, для забезпечення їх ресоціалізації та соціальної адаптації	1) врегулювання питання взаємодії між суб’єктами соціального патронажу звільнених осіб для забезпечення соціальної адаптації неповнолітніх, які відбули покарання у виді позбавлення волі на певний строк	IV квартал 2026 р.	Мінсоцполітики МВС МОЗ Мін’юст	видано спільний наказ	удосконалено алгоритм взаємодії між суб’єктами соціального патронажу звільнених осіб та надавачами соціальних послуг щодо забезпечення надання послуг, спрямованих на соціальну адаптацію звільнених неповнолітніх

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
	2) впровадження програми диференційованого виховного впливу на засуджених “Національно-патріотичне виховання”	III квартал 2025 р.	Мін’юст	засудженими неповнолітніми взято участь у програмі	сформовано і утверджено українську національну та громадянську ідентичність, громадянську стійкість на основі суспільно-державних (національних) цінностей України
	3) розроблення та впровадження корекційної програми щодо формування у засуджених неповнолітніх свідомого та відповідального ставлення до власного здоров’я	III квартал 2025 р.	Мін’юст МОЗ Державна служба у справах дітей	засуджені неповнолітні пройшли корекційну програму	забезпечено підтримку у засуджених неповнолітніх навичок самоконтролю, усвідомлення необхідності застосування стратегій зменшення шкоди від вживання психоактивних речовин, а також підвищення їх мотивації до відмови від зловживання психоактивних речовин

Стратегічна ціль 3. Запровадження системного підходу та ефективної міжвідомчої взаємодії щодо запобігання та протидії насильству щодо дітей, забезпечення прав та найкращих інтересів дитини, постраждалої від насильства, жорстокого поводження, та дитини, яка стала свідком кримінального правопорушення, надання комплексної допомоги

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
24. Створення національної бази даних про всі випадки насильства та жорстокого поводження щодо дітей, зокрема домашнього насильства, сексуального насильства щодо дитини з використанням індикаторів статі та віку	1) створення національної бази даних, що забезпечуватиме облік дітей, які постраждали від різних форм жорстокого поводження, із забезпеченням обміну даними, що містяться в державних електронних інформаційних системах, а також визначатиме перелік всіх електронних інформаційних систем всіх органів державної влади, необхідних для створення такої єдиної національної бази	IV квартал 2027 р.	Мінсоцполітики Державна служба у справах дітей МВС МОН Національна поліція Офіс Генерального прокурора (за згодою) ДСА (за згодою)	створено національну базу даних	забезпечено оперативну взаємодію між правоохоронними органами, органами соціального захисту, сфери освіти тощо з метою надання своєчасної, комплексної допомоги постраждалим дітям
	2) розроблення та затвердження порядку звітування суб'єктами, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству та	IV квартал 2025 р.	Мінсоцполітики Нацсоцслужба Державна служба у справах дітей МВС МОН МОЗ	видано наказ Мінсоцполітики	визначено алгоритм звітування та збору статистичних даних щодо домашнього насильства та насильства за ознакою статі, у тому числі стосовно дітей

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
	наси́льству за ознакою статі, про результати здійснення повноважень у зазначеній сфері, а також форм статистичної звітності щодо запобігання та протидії домашньому наси́льству та наси́льству за ознакою статі		Офіс Генерального прокурора (за згодою) Державне бюро розслідувань (за згодою)		
25. Удосконалення механізму взаємодії між суб'єктами захисту прав дитини на рівні територіальної громади щодо виявлення дітей, які постраждали від різних форм насильства та жорстокого поводження, зокрема у дитячому середовищі, та дітей, які стали свідками домашнього насильства або інших кримінальних правопорушень, забезпечення належної ідентифікації таких	1) розроблення проекту спільного наказу Мінсоцполітики, МВС, МОЗ, МОН “Про затвердження Порядку виявлення ознак сексуального насильства стосовно дітей, проведення опитування дитини, яка постраждала від сексуального насильства або стала його свідком (очевидцем), із застосуванням	IV квартал 2026 р.	Мінсоцполітики МОН МОЗ МВС Мін'юст Національна поліція Офіс Генерального прокурора (за згодою)	видано спільний наказ	визначено індикатори виявлення дітей, постраждалих від сексуального насильства, порядок проведення опитування постраждалих дітей і дітей — свідків насильства

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
дітей, їх соціального захисту	дружньої до дитини методики” 2) запровадження Єдиного державного реєстру випадків домашнього насильства та насильства за ознакою статі	IV квартал 2026 р.	Мінсоцполітики Нацсоцслужба МВС Національна поліція МОН МОЗ Мін’юст Офіс Генерального прокурора (за згодою) Координаційний центр з надання правничої допомоги (за згодою)	впроваджено та забезпечено функціонування Єдиного державного реєстру випадків домашнього насильства та насильства за ознакою статі	дані щодо випадків домашнього насильства та насильства за ознакою статі вносяться в автоматизовану інформаційно-комунікаційну систему
26. Запровадження системи підготовки та підвищення кваліфікації фахівців служб, органів та установ, які працюють з дітьми та для дітей, зокрема фахівців, які працюють з випадками сексуального	1) розроблення та затвердження програми навчання для фахівців, які працюють з дітьми, щодо питань виявлення випадків сексуального насильства стосовно дитини, реагування на	IV квартал 2025 р.	Мінсоцполітики Державна служба у справах дітей Нацсоцслужба МВС Національна поліція МОЗ МОН	фахівці пройшли навчання за відповідною програмою	створено передумови для забезпечення спеціалізованої підготовки фахівців, які працюють у сфері захисту прав дитини, відповідно до міжнародних стандартів

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
наси́льства, жорстокого поводження щодо дитини, з питань виявлення насильства стосовно дитини, міжвідомчого та скоординованого реагування на такі випадки з урахуванням найкращих інтересів дитини та гендерних аспектів відповідно до міжнародних стандартів захисту прав дитини	<p>факти насильства щодо дитини, зокрема сексуального насильства, та міжвідомчої взаємодії з метою соціального захисту постраждалих дітей, забезпечення найкращих інтересів дитини та дотримання конфіденційності</p> <p>2) проведення спільних навчань для працівників служб у справах дітей, закладів освіти, охорони здоров'я, органів Національної поліції, надавачів соціальних послуг, інших заінтересованих працівників органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо виявлення випадків насильства стосовно дитини та реагування на такі випадки</p>	IV квартал 2028 р.	Державна служба у справах дітей Нацсоцслужба Мінсоцполітики МОН Національна поліція обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою) міжнародні організації (за згодою)	проведено не менше десяти навчальних заходів у різних регіонах та охоплено навчанням не менш як 300 фахівців	фахівці, які працюють з дітьми, мають належний рівень знань та навичок роботи з дітьми, постраждалими від насильства, забезпечують своєчасне виявлення таких дітей та узгоджене міжвідомче реагування на кожен випадок насильства

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
27. Забезпечення доступу постраждалої дитини до комплексних послуг, орієнтованих на її потреби, зокрема медичної, соціальної, психологічної, безоплатної правничої допомоги, з урахуванням найкращих інтересів дитини та гендерних аспектів	1) розвиток якісних і доступних соціальних послуг для дітей, які постраждали від насильства, зокрема домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі, сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом	IV квартал 2028 р.	Мінсоцполітики Нацсоцслужба Державна служба у справах дітей обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою) міжнародні організації та громадські об'єднання (за згодою)	усі діти, які постраждали від насильства, зокрема домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі, сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом, отримують соціальні послуги відповідно до потреб	діти, які постраждали від насильства, зокрема домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі, сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом, отримують якісні послуги в повному обсязі
	2) розвиток мережі центрів захисту дитини (за моделлю "Барнахус") для забезпечення доступу дітей до комплексної допомоги відповідно до їх потреб	IV квартал 2028 р.	Мін'юст Міжвідомча координаційна рада з питань правосуддя щодо неповнолітніх (за згодою) Національна поліція	створено нові центри захисту дитини діти, постраждалі від різних форм насильства, отримують комплексну допомогу та підтримку	діти у процесі правосуддя мають доступ до якісних послуг, що відповідають їх потребам

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
			Офіс Генерального прокурора (за згодою) міжнародні організації (за згодою) обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)		
	3) забезпечення в ході щорічного визначення потреб населення територіальної громади у соціальних послугах вивчення потреб дітей, які постраждали від домашнього насильства або інших форм жорстокого поводження, з метою розвитку соціальних послуг і впровадження профілактичних і	постійно	обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)	визначено потреби населення територіальної громади у соціальних послугах з урахуванням потреб дітей, які постраждали від домашнього насильства або інших форм жорстокого поводження, та заплановано заходи щодо організації	під час визначення потреб населення у соціальних послугах враховуються потреби дітей, які постраждали від домашнього насильства або інших форм жорстокого поводження

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
	<p>корекційних програм відповідно до виявлених потреб</p> <p>4) розроблення методичних рекомендацій для працівників служб у справах дітей щодо організації соціального захисту дитини, постраждалої від кримінального правопорушення</p>	IV квартал 2027 р.	Мінсоцполітики Державна служба у справах дітей міжнародні та громадські організації (за згодою)	надання таких послуг видано наказ Мінсоцполітики	працівниками служб у справах дітей використовуються методичні рекомендації щодо організації соціального захисту дитини, постраждалої від кримінального правопорушення
28. Забезпечення ефективної міжсекторальної взаємодії щодо реагування на випадки жорстокого поводження з дітьми та експлуатації	проведення навчальних заходів з питань міжвідомчої взаємодії щодо реагування на випадки жорстокого поводження з дітьми та експлуатації, організації роботи міждисциплінарної команди на рівні громади	IV квартал 2028 р.	Державна служба у справах дітей обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою) міжнародні організації (за згодою)	навчальні заходи проведені в усіх регіонах	забезпечено належну міжвідомчу взаємодію щодо реагування на випадки жорстокого поводження з дітьми та експлуатації, організації роботи міждисциплінарної команди на рівні громади

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
29. Встановлення та запровадження додаткових стандартів захисту дітей від жорстокого поводження в установах та організаціях, що надають послуги дітям	1) внесення змін до законодавства України в частині обов'язкової перевірки осіб, які претендують на зайняття посади у закладі освіти, закладі охорони здоров'я або іншій установі, організації, що здійснюють догляд за малолітніми особами або надають послуги медичного, навчального чи соціального характеру малолітнім особам та належать до їх сфери управління, у Єдиному реєстрі осіб, засуджених за злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості малолітньої особи, а також встановлення відповідальності за	IV квартал 2026 р.	МОН МОЗ Мінсоцполітики Мін'юст МВС Національна поліція МКСК Мінмолодьспорт Офіс Генерального прокурора (за згодою)	прийнято відповідні акти	нормативно врегульовано питання обов'язкової перевірки осіб, які претендують на зайняття посади у закладі освіти, закладі охорони здоров'я або іншій установі, організації, зобов'язаної здійснювати нагляд за малолітніми особами або надавати послуги медичного, навчального чи соціального характеру малолітнім особам та належать до їх сфери управління, у Єдиному реєстрі осіб, засуджених за злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості малолітньої особи, а також встановлено відповідальність за прийняття на роботу в зазначені заклади без проведення такої перевірки

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
	<p>прийняття на роботу в зазначені заклади без проведення такої перевірки</p> <p>2) розроблення та впровадження в закладах, установах та організаціях, які надають послуги дітям, протоколу (політики) захисту дітей від жорстокого поводження, а також інструментів передачі інформації про випадки насильства до уповноважених органів для вжиття заходів реагування щодо забезпечення права дитини на захист від насильства</p> <p>3) розроблення інформаційних матеріалів (буклети, пам'ятки) для інформування працівниками закладів</p>	<p>IV квартал 2026 р.</p> <p>IV квартал 2028 р.</p>	<p>Мінсоцполітики МОН МКСК Мінмолодьспорт Державна служба у справах дітей Нацсоцслужба обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою) міжнародні організації (за згодою)</p> <p>Державна служба у справах дітей обласні, Київська міська держадміністрації</p>	<p>впроваджено протокол та інструменти захисту дітей від жорстокого поводження</p> <p>інформаційні матеріали (буклети, пам'ятки) поширено серед дітей в закладах освіти</p>	<p>в установах, закладах та організаціях, що працюють з дітьми, забезпечується право дитини на захист від насильства</p> <p>діти поінформовані про їх права, неприйнятну поведінку дорослих стосовно дітей та дій у разі вчинення насильства над дитиною та інших</p>

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
	дітей про їх права, неприйнятну поведінку дорослих стосовно дітей та дій у разі вчинення насильства над дитиною та інших форм жорстокого поводження		(військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою) міжнародні організації (за згодою)		форм жорстокого поводження
30. Формування в суспільстві нетерпимого ставлення до насильства щодо дитини та усвідомлення домашнього насильства як порушення прав людини, проведення загальнонаціональних кампаній з підвищення обізнаності щодо неприпустимості застосування тілесних покарань стосовно дитини та заохочення ненасильницьких форм виховання	1) розроблення та розповсюдження інформаційно-комунікаційних матеріалів, проведення загальнонаціональних кампаній та інформаційних заходів, спрямованих на підвищення обізнаності громадськості щодо шкідливих наслідків насильства над дитиною, формування нетерпимого ставлення до насильства щодо дитини	IV квартал 2028 р.	МКСК Нацсоцслужба МОЗ Мін'юст Координаційний центр з надання правничої допомоги (за згодою) МВС Національна поліція Мінмолодьспорт МОН обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації)	розроблено та поширено інформаційні матеріали, проведено не менше двох загальнонаціональних заходів щороку та забезпечено поширення відповідних матеріалів серед широкого кола громадськості (через заклади та установи соціального захисту, охорони здоров'я, культури тощо)	підвищено обізнаність громадян про неприпустимість застосування тілесних покарань стосовно дитини та ненасильницькі форми виховання

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
			органи місцевого самоврядування (за згодою) громадські об'єднання та міжнародні організації (за згодою)		
	2) проведення в закладах освіти інформаційно-просвітницьких заходів, спрямованих на підвищення рівня обізнаності щодо правомірної поведінки, відповідальності за вчинення правопорушення (проведення лекцій, презентацій, відеолекторіїв та виготовлення, розповсюдження буклетів брошур, пам'яток тощо)	IV квартал 2028 р.	МОН Національна поліція обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)	проведено не менше 100 інформаційно-просвітницьких заходів у закладах освіти, виготовлено та розповсюджено відповідні матеріали	підвищено рівень обізнаності щодо правомірної поведінки, відповідальності за вчинення правопорушення

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
31. Впровадження корекційних програм для батьків, які не виконують своїх обов'язків з догляду та виховання дитини, вчиняють домашнє насильство стосовно дитини або застосовують інші форми жорстокого поводження	1) розроблення та впровадження корекційних програм для батьків, які неналежно виконують батьківські обов'язки	IV квартал 2028 р.	Мінсоцполітики Державна служба у справах дітей Нацсоцслужба обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою) міжнародні неурядові організації (за згодою)	впроваджено корекційні програми	підвищено обізнаність батьків щодо прав дитини та задоволення її потреб, ненасильницьких методів виховання дитини, формування навичок відповідального батьківства
	2) забезпечення навчання фахівців для впровадження корекційних програм для батьків, які неналежно виконують батьківські обов'язки	IV квартал 2028 р.	Державна служба у справах дітей Нацсоцслужба обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)	проведено відповідні навчальні заходи кількість фахівців, які пройшли навчання, достатня для впровадження програми	ефективно впроваджено корекційні програми для батьків, які неналежно виконують батьківські обов'язки

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
			міжнародні неурядові організації (за згодою)		
	3) підготовка фахівців для виконання програм для батьків, які вчиняють домашнє насильство стосовно дитини (програми для кривдників)	IV квартал 2028 р.	Державна служба у справах дітей Нацсоцслужба обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою) громадські об'єднання та міжнародні організації (за згодою)	проведено відповідні навчальні заходи кількість фахівців, які пройшли навчання, достатня для виконання програм	ефективно виконуються програми для батьків, які вчиняють домашнє насильство стосовно дитини (програми для кривдників)
32. Забезпечення непритягнення дітей, які стали жертвами експлуатації та жорстокого поводження, зокрема тих, які були залучені до експлуатації у	опрацювання питання та розроблення у разі потреби законопроекту щодо внесення змін до законодавчих актів стосовно заборони притягнення дітей, які	II квартал 2027 р.	Мін'юст Мінсоцполітики Державна служба у справах дітей Національна поліція Офіс Генерального прокурора (за згодою)	проведено аналіз, підготовлено аналітичну довідку з пропозиціями для розроблення законопроекту законопроект схвалено Кабінетом	нормативно врегульовано питання захисту прав дітей, втягнутих у проституцію

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
проституції, до адміністративної відповідальності, а також вжиття всіх можливих заходів для уникнення стигматизації та соціальної маргіналізації таких дітей	були залучені до експлуатації у проституції, до адміністративної відповідальності, а також щодо вжиття заходів для уникнення стигматизації та соціальної маргіналізації таких дітей			Міністрів України та подано до Верховної Ради України	
33. Проведення дослідницької та аналітичної роботи щодо вивчення умов і факторів, що призводять до вчинення кримінальних правопорушень щодо дитини та сприяють їх вчиненню	проведення дослідження щодо причин і передумов вчинення насильства стосовно дітей, у тому числі домашнього та сексуального насильства, його наслідків	IV квартал 2025 р.	Нацсоцслужба місцеві держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою) громадські об'єднання та міжнародні неурядові організації (за згодою)	підготовлено аналітичний звіт за результатами дослідження та надіслано заінтересованим органам	вивчено стан справ щодо поширення домашнього, сексуального насильства стосовно дітей, його причин і факторів, що призводять до вчинення насильства, наслідків для дитини

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
Стратегічна ціль 4. Забезпечення кращого захисту, представництва, участі та врахування найкращих інтересів дітей, які контактують із системою цивільного правосуддя, під час судового процесу та процесу прийняття рішень					
34. Запровадження обов'язкової спеціалізації суддів із розгляду справ, що виникають із сімейних правовідносин та стосуються прав і законних інтересів дитини	1) проведення засідання за круглим столом (фахова дискусія) щодо питань запровадження спеціалізації суддів з розгляду сімейних справ, щодо прав та інтересів дитини	IV квартал 2025 р.	Національна школа суддів України (за згодою)	проведено фахову дискусію, підготовлено пропозиції за результатами обговорення та надіслано заінтересованим органам	нормативно-правове врегулювання запровадження обов'язкової спеціалізації суддів із розгляду справ, що виникають із сімейних правовідносин та стосуються прав і законних інтересів дитини
	2) реалізація пілотного проекту щодо запровадження спеціалізації суддів у справах сім'ї та дітей	IV квартал 2026 р.	Мін'юст Верховний Суд (за згодою) Міжвідомча координаційна рада з питань правосуддя щодо неповнолітніх (за згодою) місцеві суди пілотних регіонів (за згодою) міжнародні та неурядові організації (за згодою)	в 11 пілотних судах запроваджено спеціалізацію суддів з питань сім'ї та дітей, забезпечено спеціалізовану підготовку суддів, за якими закріплена спеціалізація	формування якісно нової системи правосуддя, дружнього до дитини, за якої судовий процес адаптований до потреб дитини та спрямований на забезпечення її найкращих інтересів

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
	3) опрацювання питання розроблення механізму залучення та виділення коштів на обладнання в судах спеціалізованих залів судових засідань, дружніх до дитини (інтер'єр, меблі, облаштування відповідно до потреб дитини), а також місць очікування, де дитина може перебувати у безпечному просторі до початку судового засідання	IV квартал 2025 р.	ДСА (за згодою) Мінфін Міжвідомча координаційна рада з питань правосуддя щодо неповнолітніх (за згодою)	проведено аналіз, за результатами підготовлено пропозиції та надіслано заінтересованим органам	визначено механізм залучення та виділення коштів на обладнання в судах спеціалізованих залів судових засідань, дружніх до дитини
	4) розроблення законопроекту про запровадження обов'язкової спеціалізації суддів з розгляду справ, що виникають із сімейних правовідносин та стосуються прав та інтересів дитини	IV квартал 2028 р.	Мін'юст Мінсоцполітики Верховний Суд (за згодою) ДСА (за згодою) Міжвідомча координаційна рада з питань правосуддя щодо неповнолітніх (за згодою)	законопроект схвалено Кабінетом Міністрів України та подано до Верховної Ради України	запроваджено обов'язкову спеціалізацію суддів з розгляду справ, що виникають із сімейних правовідносин та стосуються прав та інтересів дитини

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
	5) опрацювання питання запровадження в апараті судів посади спеціалістів (служби) із сімейних спорів	IV квартал 2025 р.	ДСА (за згодою)	вивчено можливості запровадження відповідної посади (служби) та надіслано пропозиції заінтересованим органам	визначено доцільність запровадження в апараті судів посади спеціалістів (служби) із сімейних спорів та функції таких спеціалістів
35. Удосконалення механізму реагування на порушення прав дитини, зокрема у разі встановлення випадків бездіяльності відповідних органів і служб, захист прав дитини прокурором в суді	1) опрацювання питання щодо визначення прав дитини безумовним пріоритетом в діяльності всіх уповноважених осіб, органів та служб, правоохоронних органів, органів прокуратури та суду та вжиття заходів реагування на випадки порушення прав дитини	IV квартал 2027 р.	Мін'юст Мінсоцполітики Державна служба у справах дітей Офіс Генерального прокурора (за згодою) Верховний Суд (за згодою) МВС Міжвідомча координаційна рада з питань правосуддя щодо неповнолітніх (за згодою)	вивчено питання, результати викладено в аналітичній довідці, яку надіслано заінтересованим органам	опрацьовано питання та підготовлено пропозиції щодо вдосконалення законодавства стосовно визначення пріоритету дотримання прав дитини кожним суб'єктом владних повноважень та вжиття заходів реагування на випадки порушення прав дитини
	2) опрацювання питання посилення відповідальності за бездіяльність уповноважених	IV квартал 2027 р.	Мін'юст Мінсоцполітики Державна служба у справах дітей	вивчено питання, результати викладено в аналітичній довідці, яку надіслано	опрацьовано питання посилення дотримання кращих інтересів дитини, забезпечення захисту її прав шляхом

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
	органів, служб і посадових осіб щодо забезпечення прав дитини з урахуванням її найкращих інтересів		Офіс Генерального прокурора (за згодою) Верховний Суд (за згодою) МВС Міжвідомча координаційна рада з питань правосуддя щодо неповнолітніх (за згодою)	заінтересованим органам	врегулювання відповідальності за бездіяльність і незабезпечення додержання прав (службова, політична, адміністративна, кримінальна тощо), питання правових наслідків недотримання прав дитини (нікчемність прийнятих рішень, оскарження таких дій, рішень та бездіяльності до суду) та підготовлено пропозиції щодо вдосконалення законодавства
36. Удосконалення законодавства з питань вирішення спорів між батьками, що стосуються прав та інтересів дитини, передача повноважень органів опіки та піклування стосовно вирішення спорів між батьками дитини до	1) проведення дослідження щодо практики виконання органами опіки та піклування, службами у справах дітей визначених законом повноважень та підготовка рекомендацій щодо внесення змін до	IV квартал 2025 р.	Державна служба у справах дітей Мінсоцполітики міжнародні та громадські організації (за згодою)	підготовлено звіт за результатами дослідження та надіслано заінтересованим органам	проведено аналіз стану та ефективності виконання своїх повноважень органами опіки та піклування, службами у справах дітей та напрацьовано пропозиції щодо оптимізації їх діяльності

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
виключної компетенції суду	законодавства з метою оптимізації їх діяльності				
	2) вивчення та проведення аналізу практики оформлення посадовими особами органів опіки та піклування матеріалів про адміністративні правопорушення відповідно до частин п'ятої, шостої статті 184, статті 188 ⁵⁰ Кодексу України про адміністративні правопорушення з метою напрацювання рекомендацій	IV квартал 2025 р.	Державна служба у справах дітей Мінсоцполітики міжнародні та громадські організації (за згодою)	підготовлено звіт за результатами проведеного аналізу та надіслано заінтересованим органам	напрацьовано пропозиції та рекомендації щодо удосконалення практики складення працівниками органів опіки та піклування, служб у справах дітей матеріалів про адміністративні правопорушення
	3) опрацювання питання щодо розроблення критеріїв оцінювання наявності конфлікту інтересів між дитиною та її законним представником під час вирішення питань, що	IV квартал 2026 р.	Мінсоцполітики Державна служба у справах дітей міжнародні та неурядові організації (за згодою)	вивчено та проаналізовано міжнародний досвід і національну практику щодо виявлення конфлікту інтересів між дитиною та її законним	напрацьовано пропозиції щодо критеріїв оцінювання наявності конфлікту інтересів між дитиною та її законним представником під час вирішення питань, що стосуються прав та інтересів дитини, та

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
	<p>стосуються прав та інтересів дитини, органами опіки та піклування, службами у справах дітей, а також врегулювання механізму представництва інтересів дитини у цивільних справах іншими особами, у тому числі посадовими особами органу опіки та піклування, у разі встановлення відповідного конфлікту інтересів</p>			<p>представником, підготовлено пропозиції та надіслано заінтересованим органам</p>	<p>подальших дій у разі наявності конфлікту інтересів</p>
	<p>4) внесення змін до законодавства щодо віднесення питання вирішення спорів між батьками стосовно прізвища, імені дитини, місця її проживання, участі батьків у вихованні дитини, управління батьками майном</p>	<p>IV квартал 2028 р.</p>	<p>Мінсоцполітики Державна служба у справах дітей Мін'юст Верховний Суд (за згодою)</p>	<p>законопроект схвалено Кабінетом Міністрів України та подано до Верховної Ради України</p>	<p>оптимізовано діяльність органів опіки та піклування та усунено дублювання цими органами повноважень суду</p>

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
	<p>дитини виключно до повноважень суду</p> <p>5) внесення змін до законодавства в частині розширення дискреційних повноважень суду щодо витребування доказів, призначення експертизи, зупинення провадження у справі з метою забезпечення найкращих інтересів дитини під час вирішення цивільних спорів, що її стосуються</p> <p>б) опрацювання питання внесення змін до статті 4 Закону України “Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей” щодо обов’язкового введення до штатного розпису служби у справах дітей посади</p>	<p>IV квартал 2028 р.</p> <p>IV квартал 2026 р.</p>	<p>Мін’юст Верховний Суд (за згодою)</p> <p>Мінсоцполітики Державна служба у справах дітей обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)</p>	<p>законопроект схвалено Кабінетом Міністрів України та подано до Верховної Ради України</p> <p>проведено аналіз, за результатами підготовлено пропозиції та надіслано заінтересованим органам</p>	<p>удосконалено положення законодавства стосовно повноважень суду щодо витребування доказів, призначення експертизи, зупинення провадження у справі з метою забезпечення найкращих інтересів дитини під час вирішення цивільних спорів, що її стосуються</p> <p>визначено можливість обов’язкового введення до штатного розпису служби у справах дітей посади юрисконсульта, психолога</p>

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
37. Розроблення та затвердження механізму з'ясування думки дитини під час вирішення питань, що стосуються її життя, зокрема у цивільних справах щодо її виховання, визначення місця проживання, позбавлення та поновлення батьківських прав, управління її майном	<p>юрисконсульта, психолога</p> <p>1) опрацювання питання щодо розроблення та затвердження стандартизованого протоколу опитування дитини з питань, що її стосуються, та стандартизованого протоколу оцінювання висловленої думки дитини для органів опіки та піклування, служб у справах дітей; розширення повноважень психолога та його залучення до вирішення питань, пов'язаних із забезпеченням права дитини на сім'ю (з'ясування думки дитини, складення висновку за результатами</p>	IV квартал 2025 р.	Мінсоцполітики Мінекономіки Державна служба у справах дітей міжнародні та громадські організації (за згодою)	<p>вивчено та проаналізовано міжнародний досвід і кращу національну практику щодо опитування дитини та врахування її думки</p> <p>проведено аналіз нормативно-правових актів, інструкцій та рекомендацій, якими керується в роботі практичний психолог (психолог), аналітичний звіт надіслано заінтересованим органам</p>	напрацьовано рекомендації щодо складення органами опіки та піклування, службами у справах дітей стандартизованого протоколу опитування дитини та оцінювання її думки; пропозиції щодо доцільності внесення змін до кваліфікаційної характеристики практичного психолога (психолога) та інших нормативно-правових актів

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
	<p>проведеної з дитиною бесіди тощо)</p> <p>2) розроблення методичних рекомендацій для суддів щодо процедури з'ясування думки дитини під час судового розгляду</p>	IV квартал 2026 р.	Національна школа суддів України (за згодою) ДСА (за згодою) Міжвідомча координаційна рада з питань правосуддя щодо неповнолітніх (за згодою)	розроблені методичні рекомендації надіслано суддям	судді використовують в роботі методичні матеріали щодо процедури з'ясування думки дитини під час судового розгляду та приймають рішення з урахуванням найкращих інтересів дитини
38. Закріплення на законодавчому рівні обов'язковості супроводу дитини психологом під час з'ясування її думки судом та під час її участі в судових справах, що стосуються прав та інтересів дитини, визначення процесуального статусу психолога, обсягу його прав та обов'язків	<p>1) опрацювання питання щодо розроблення форми висновку психолога за результатами роботи з дитиною щодо різних питань, пов'язаних із забезпеченням її прав</p> <p>2) розроблення законопроекту про</p>	IV квартал 2025 р.	Мін'юст Мінсоцполітики Державна служба у справах дітей МОН Міжвідомча координаційна рада з питань правосуддя щодо неповнолітніх (за згодою) неурядові організації (за згодою)	вивчено національний досвід та найкращі практики щодо оформлення психологом матеріалів/документів за результатами роботи з дитиною, звіт за результатами аналізу надіслано заінтересованим органам	напрацьовано пропозиції щодо змісту форми висновку психолога за результатами роботи з дитиною
		IV квартал 2027 р.	Мінсоцполітики Мін'юст	законопроект схвалено Кабінетом	у Цивільному процесуальному кодексі

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
	внесення змін до Цивільного процесуального кодексу України щодо процесуального статусу психолога, який залучається судом у справі, його прав та обов'язків		Державна служба у справах дітей МОН	Міністрів України та подано до Верховної Ради України	України визначено процесуальний статус психолога, який залучається судом у справі, його права та обов'язки
39. Удосконалення механізму виконання судових рішень у справах про участь батьків у вихованні дитини, а також захисту права дитини на доступ до батьків та спілкування з ними, усунення перешкод у спілкуванні з дитиною, у тому числі запровадження заходів підтримки дитини, яка проявляє ознаки відчуження до одного з батьків	1) супроводження у Верховній Раді України проекту Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо посилення захисту прав і свобод людини і громадянина під час примусового виконання рішень" (реєстраційний номер 10389 від 3 січня 2024 р.)	до прийняття Закону	Мін'юст	законопроект прийнято Верховною Радою України	встановлено обов'язок залучати представників органів опіки та піклування під час примусового виконання рішення про встановлення побачення з дитиною уточнення подій, які є причинами для відкладення вчинення виконавчих дій під час примусового виконання зазначених рішень (хвороба дитини, небажання дитини контактувати із стягувачем, відсутність з поважних причин дитини

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
					<p>під час виконання відповідного рішення, відсутність можливості у стягувача взяття участі у вчиненні виконавчих дій)</p> <p>наділення державного виконавця повноваженнями звертатися до суду із заявою про встановлення або зміну способу і порядку виконання рішення у разі неможливості виконання рішення про встановлення побачення з дитиною в порядку, визначеному рішенням або державним виконавцем</p>
	<p>2) забезпечення надання соціальних послуг та психологічної підтримки дитині та її батькам після вирішення спорів, що стосуються дитини</p>	<p>IV квартал 2028 р.</p>	<p>обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)</p>	<p>діти та їх батьки після вирішення спорів, що стосуються дитини, отримують соціальні послуги та психологічну підтримку в усіх</p>	<p>діти після вирішення спорів, які їх стосуються, та отримання соціальних послуг і психологічної підтримки мають можливість підтримувати стосунки з обома батьками</p>

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
40. Врегулювання питань правових наслідків за самочинну зміну місця проживання дитини одним із батьків, встановленого рішенням суду або органу опіки та піклування, або нотаріально посвідченим договором	1) проведення аналізу необхідності запровадження відповідальності за самочинну зміну місця проживання дитини одним із батьків, встановленого нотаріально посвідченим договором або рішеннями органу опіки та піклування чи суду	IV квартал 2026 р.	Мін'юст МВС Мінсоцполітики Державна служба у справах дітей	територіальних громадах за результатами аналізу підготовлено пропозиції для розроблення законопроекту	визначено необхідність та можливість запровадження відповідальності за самочинну зміну місця проживання дитини одним із батьків, встановленого нотаріально посвідченим договором або рішеннями органу опіки та піклування чи суду
	2) розроблення за результатами проведеного аналізу у разі потреби законопроекту щодо запровадження відповідальності за самочинну зміну місця проживання дитини одним із батьків, встановленого нотаріально	IV квартал 2027 р.	Мін'юст МВС Мінсоцполітики Державна служба у справах дітей	законопроект схвалено Кабінетом Міністрів України та подано до Верховної Ради України	врегульовано питання правових наслідків самочинної зміни місця проживання дитини одним із батьків

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
	<p>посвідченим договором або рішеннями органу опіки та піклування чи суду</p> <p>3) розроблення та впровадження навчального курсу для суддів з питань міжнародного викрадення дитини</p> <p>4) розроблення та впровадження навчального курсу для суддів “Розгляд спорів про повернення дитини: міжнародне право та національна судова практика”</p>	<p>IV квартал 2025 р.</p> <p>IV квартал 2025 р.</p>	<p>Національна школа суддів України (за згодою)</p> <p>Національна школа суддів України (за згодою)</p>	<p>впроваджено навчальний курс, судді пройшли відповідну підготовку</p> <p>впроваджено навчальний курс, проведено не менше двох навчальних заходів на рік</p>	<p>впроваджено курс в навчальний процес підготовки та підвищення кваліфікації суддів</p> <p>впровадження курсу в навчальний процес підготовки та підвищення кваліфікації суддів</p>
41. Впровадження єдиних стандартів навчання фахівців, які беруть участь у розгляді цивільних справ, що стосуються прав та інтересів дітей	1) розроблення та впровадження навчальної програми для суддів, працівників органів опіки та піклування, служб у справах дітей з питань захисту та забезпечення права	IV квартал 2026 р.	Національна школа суддів України (за згодою) Міжвідомча координаційна рада з питань правосуддя щодо неповнолітніх (за згодою)	впроваджено навчальну програму, судді та фахівці пройшли навчання	судді та інші працівники, які беруть участь у розгляді цивільних справ, мають знання та навички здійснення правосуддя, дружнього до дитини

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
	<p>дитини на сім'ю з урахуванням її найкращих інтересів</p> <p>2) проведення тренінгів, тематичних курсів для адвокатів, які залучаються до надання безоплатної вторинної правничої допомоги, з питань розгляду сімейних справ, застосування міжнародних стандартів забезпечення прав дитини</p> <p>3) розроблення методичних рекомендацій для суддів щодо алгоритму визначення найкращих інтересів дитини в цивільних провадженнях, зокрема визначення та аналізу в судових</p>	<p>IV квартал 2026 р.</p> <p>IV квартал 2026 р.</p>	<p>Координаційний центр з надання правничої допомоги (за згодою) Національна асоціація адвокатів України (за згодою) Вища школа адвокатури Національної асоціації адвокатів України (за згодою)</p> <p>Національна школа суддів України (за згодою) Національна асоціація адвокатів України (за згодою) Міжвідомча координаційна рада з питань</p>	<p>проведено навчальні заходи для адвокатів, які залучаються до надання безоплатної вторинної правничої допомоги щонайменше один раз на рік</p> <p>розроблені методичні рекомендації надіслано суддям</p>	<p>адвокати, які залучаються до надання безоплатної вторинної правничої допомоги, розширили навички надання правничої допомоги у сімейних справах з урахуванням міжнародних стандартів забезпечення прав дитини</p> <p>судді використовують в роботі алгоритм визначення найкращих інтересів дитини в цивільних провадженнях та приймають рішення в найкращих інтересах дитини</p>

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
<p>42. Запровадження медіації у сімейних спорах для позасудового врегулювання або запобігання виникненню спірних питань, що стосуються прав та інтересів дитини, у тому числі з метою запобігання відчуженню дитини до одного з батьків, відповідно до міжнародних стандартів та процесів, що враховують інтереси дітей</p>	<p>рішеннях під час розгляду справ за участю дитини або щодо її прав та інтересів всіх доступних для аналізу елементів принципу якнайкращих інтересів дитини</p> <p>1) розроблення нормативно-правового акта про встановлення порядку забезпечення надання послуг з медіації центрами з надання безоплатної правничої допомоги відповідно до Законів України “Про безоплатну правничу допомогу” та “Про медіацію”</p> <p>2) розроблення методичних рекомендації щодо організації надання в територіальних громадах соціальної</p>	<p>IV квартал 2026 р.</p> <p>IV квартал 2025 р.</p>	<p>Мін’юст Координаційний центр з надання правничої допомоги (за згодою)</p> <p>Мінсоцполітики Державна служба у справах дітей міжнародні та неурядові</p>	<p>видано наказ Мін’юсту</p> <p>видано наказ Мінсоцполітики</p>	<p>забезпечено доступ до послуг з медіації у сімейних конфліктах (спорах) для позасудового врегулювання або запобігання виникненню спірних питань, що стосуються прав та інтересів дитини</p> <p>впроваджено в громадах соціальну послугу медіації, забезпечено доступ сімей з дітьми до базової соціальної послуги медіації</p>

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
	<p>послуги медіації, у тому числі шляхом налагодження співпраці з професійними об'єднаннями медіаторів, суб'єктами, що забезпечують проведення медіації</p>		<p>організації (за згодою)</p>		
	<p>3) проведення навчань для працівників служб у справах дітей, центрів соціальних служб та центрів надання соціальних послуг щодо питань інформування про можливість скористатися послугою медіації, її зміст і порядок надання, можливостей вирішення конфліктів (спорів), що стосуються прав та інтересів дитини, шляхом медіації</p>	<p>IV квартал 2027 р.</p>	<p>Державна служба у справах дітей Нацсоцслужба обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою) міжнародні та неурядові організації (за згодою) об'єднання медіаторів (за згодою)</p>	<p>проведено не менше п'яти навчальних заходів у різних регіонах охоплено навчанням не менше 200 працівників</p>	<p>підвищено обізнаність фахівців про медіацію як позасудовий спосіб врегулювання/запобігання виникненню сімейних спорів, що стосуються прав та інтересів дитини</p>

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
	4) розроблення у співпраці з об'єднаннями медіаторів спеціалізованого курсу для медіаторів, які залучаються до надання соціальної послуги медіації, щодо порядку та особливостей надання такої соціальної послуги	IV квартал 2026 р.	Державна служба у справах дітей Нацсоцслужба міжнародні та неурядові організації (за згодою) об'єднання медіаторів (за згодою)	впроваджено спеціалізований курс для медіаторів, медіатори пройшли відповідне навчання	медіатори, які залучаються до надання соціальної послуги медіації, обізнані щодо порядку та особливостей надання соціальної послуги
	5) розроблення базового курсу для суддів щодо альтернативних способів вирішення суперечок	IV квартал 2025 р.	Національна школа суддів України (за згодою)	впроваджено базовий курс для суддів, підготовлено викладачів-тренерів	забезпечено навчальний процес підготовки та підвищення кваліфікації суддів
	6) проведення тренінгів для суддів щодо застосування медіації як способу врегулювання сімейних конфліктів (спорів)	IV квартал 2025 р.	Національна школа суддів України (за згодою)	проведено не менше двох тренінгів для суддів охоплено навчальними заходами не менше 50 суддів	підвищено обізнаність суддів про медіацію як позасудовий спосіб врегулювання сімейних конфліктів (спорів)

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
	7) опрацювання питання щодо можливості запровадження обов'язкових інформаційно-оціночних зустрічей сторін з медіатором та/або надання соціальної послуги медіації в обов'язковому порядку у сімейних спорах, що стосуються прав та законних інтересів дитини	IV квартал 2025 р.	Мінсоцполітики Державна служба у справах дітей об'єднання медіаторів (за згодою)	підготовлено рекомендації щодо внесення змін до законодавства та надіслано заінтересованим органам	напрацьовано механізм забезпечення найкращих інтересів дитини під час вирішення спорів, що стосуються прав та інтересів дитини
43. Забезпечення міждисциплінарної співпраці під час вирішення спорів щодо дітей	1) включення питання міжвідомчої взаємодії під час розгляду цивільних справ, що стосуються дитини, у навчальні програми для суддів	IV квартал 2027 р.	Національна школа суддів України (за згодою)	питання міжвідомчої взаємодії під час розгляду цивільних справ, що стосуються дитини, включено у навчальні програми для суддів, працівників органів опіки та піклування, служб у справах	судді обізнані щодо питання міжвідомчої взаємодії під час розгляду цивільних справ, що стосуються дитини, застосовують міжвідомчий підхід та співпрацю із суб'єктами системи захисту прав дитини під час розгляду таких справ

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
	2) проведення спільних засідань, робочих зустрічей з обговорення проблемних питань розгляду цивільних справ, що стосуються дитини, налагодження міжвідомчої взаємодії з метою забезпечення найкращих інтересів дитини	IV квартал 2027 р.	обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)	дітей та інших залучених суб'єктів проведено не менше одного заходу на рік у кожному регіоні	налагоджено міжвідомчу взаємодію з метою забезпечення найкращих інтересів дитини
44. Впровадження практики застосування у спорах між розлученими батьками спільної фізичної опіки з почерговим проживанням дитини у помешканні кожного із батьків за відповідним графіком	проведення навчальних заходів для суддів щодо застосування під час вирішення спорів між батьками спільної фізичної опіки з почерговим проживанням дитини з кожним із батьків за відповідним графіком	IV квартал 2028 р.	Національна школа суддів України (за згодою)	проведено не менше одного навчального заходу на рік підвищено рівень знань суддів за темою навчання	судді застосовують отримані знання під час вирішення спорів між батьками спільної фізичної опіки з почерговим проживанням дитини з кожним із батьків за відповідним графіком

Стратегічна ціль 5. Забезпечення прав і свобод дитини в Інтернеті, запобігання експлуатації і зловживанням щодо дітей у цифровому середовищі

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
45. Підвищення рівня обізнаності дітей і підлітків щодо небезпек у цифровому середовищі, формування навичок безпечного використання Інтернету та взаємодії з інформаційно-комунікаційним середовищем	1) проведення превентивних, інформаційно-просвітницьких, виховних заходів щодо запобігання вчиненню стосовно дітей правопорушень з використанням інформаційних ресурсів, формування обізнаності щодо небезпек у цифровому середовищі та навичок безпечного використання Інтернету	IV квартал 2028 р.	Мінцифри Національна поліція МОН МКСК Державна служба у справах дітей Адміністрація Держспецзв'язку СБУ (за згодою) Координаційний центр з надання правничої допомоги (за згодою) обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою) міжнародні та неурядові організації (за згодою)	відповідні заходи, в тому числі розміщення інформаційних матеріалів, проводяться не менш як один раз на квартал	підвищено рівень обізнаності дітей і підлітків щодо ризиків, які існують в Інтернеті, навичок безпечного використання інформаційних ресурсів

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
	2) проведення інформаційних заходів, присвячених Дню безпечного Інтернету (Safer Internet Day)	щороку	Мінцифри МОН Державна служба у справах дітей Національна поліція обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)	проведено не менше одного заходу на рік, розміщено відповідні інформаційно-просвітницькі матеріали	забезпечено інформування населення про проведення Дня безпечного Інтернету
	3) проведення інформаційних кампаній щодо захисту прав дітей в онлайн-середовищі відповідно до Рекомендацій Ради Європи щодо захисту прав дитини в цифровому середовищі та Конвенції Ради Європи про захист дітей від сексуальної	постійно	Державна служба у справах дітей Мінцифри обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою) міжнародні та неурядові	проведено відповідні заходи	підвищено обізнаність населення про права дитини та формування небайдужого ставлення до порушень прав дитини у цифровому середовищі

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
	експлуатації та сексуального насильства		організації (за згодою)		
46. Проведення роботи щодо сприяння виявленню та реагуванню на випадки порушення прав дитини у цифровому середовищі, у тому числі реагування на спробу вчинення самогубства, організації подальшої роботи з дитиною та батьками, законними представниками, посилення міжвідомчої координації	1) розміщення освітніх матеріалів на Єдиному державному веб-порталі цифрової освіти “Дія. Освіта” щодо безпеки дітей у цифровому середовищі, зокрема виявлення ризиків онлайн-платформ та запобігання випадкам порушення прав дитини, методів протидії онлайн-грумінгу, кібербулінгу та онлайн-загрозам	IV квартал 2026 р.	Мінцифри МВС Національна поліція МОН	розроблено та опубліковано не менше одного освітнього матеріалу з питань безпеки дітей у цифровому середовищі	забезпечено виявлення та реагування на випадки порушення прав дитини у цифровому середовищі
	2) створення єдиної оперативної платформи для обміну інформацією між національними правоохоронними органами, міжнародними	IV квартал 2028 р.	Нацсоцслужба Мінсоцполітики Офіс Генерального прокурора (за згодою) Національна поліція міжнародні	запроваджено єдину оперативну платформу	посилено міжвідомчу та міжнародну міжурядову координацію у сфері протидії торгівлі людьми шляхом створення єдиної оперативної платформи для обміну інформацією між національними

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
	інституціями, технологічними компаніями та громадськими організаціями, що займаються протидією торгівлі людьми		організації (за згодою)		правоохоронними органами, міжнародними інституціями, технологічними компаніями та громадськими організаціями, що займаються протидією торгівлі людьми
	3) розроблення та впровадження Типової програми підвищення кваліфікації працівників закладів освіти, надавачів соціальних послуг, закладів охорони здоров'я, соціального захисту дитини, зокрема психологів, з профілактики дитячих самогубств та роботи з дітьми, які вчинили спробу самогубства, а також батьками/іншими законними представниками дитини	IV квартал 2026 р.	МОН Мінсоцполітики МОЗ Державна служба у справах дітей обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою) міжнародні та громадські організації (за згодою)	утворено робочу групу з розроблення Типової програми підвищення кваліфікації для працівників закладів освіти, закладів охорони здоров'я, надавачів соціальних послуг, закладів соціального захисту дитини працівники закладів освіти, надавачів соціальних послуг, закладів охорони здоров'я, соціального захисту дитини пройшли	підвищено кваліфікацію працівників закладів освіти, надавачів соціальних послуг, закладів охорони здоров'я, закладів соціального захисту дитини, зокрема психологів, з профілактики дитячих самогубств та роботи з дітьми, які вчинили спробу самогубства

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
	4) включення до програм підготовки та підвищення кваліфікації педагогів, психологів, соціальних педагогів тем щодо профілактики суїцидальної поведінки дітей, виявлення ознак такої поведінки, надання дітям і їх батькам/іншим законним представникам допомоги та підтримки	IV квартал 2026 р.	МОН Мінсоцполітики обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)	навчання за програмою тему профілактики дитячих самогубств та роботи з дітьми, які вчинили спробу самогубства, включено до програм підготовки та підвищення кваліфікації працівників закладів освіти, надавачів соціальних послуг, закладів соціального захисту дитини працівники пройшли відповідне навчання	забезпечено підготовку та підвищення кваліфікації працівників закладів освіти, надавачів соціальних послуг, закладів соціального захисту дитини
47. Запровадження інформаційно-просвітницьких заходів з відповідального батьківства щодо причин вчинення самогубств дітьми, виявлення ознак	проведення інформаційно-просвітницьких заходів для батьків щодо причин вчинення самогубств дітьми, виявлення ознак (індикаторів)	постійно	обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)	проведено відповідні заходи не менш як двічі на рік	підвищено обізнаність батьків щодо причин вчинення самогубств дітьми, виявлення ознак (індикаторів) суїцидальних намірів у дітей

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
(індикаторів) суїцидальних намірів у дітей	суїцидальних намірів у дітей		МОН Державна служба у справах дітей міжнародні та громадські організації (за згодою)		
48. Забезпечення підготовки та підвищення кваліфікації педагогічних та соціальних працівників щодо наявних ризиків для безпеки та здоров'я дитини у цифровому середовищі, формування навичок їх запобігання, виявлення та подолання	1) забезпечення проходження педагогічними та соціальними працівниками навчання з онлайн-безпеки та кібергігієни на Єдиному державному веб-порталі цифрової освіти "Дія. Освіта"	постійно	МОН Державна служба у справах дітей Мінцифри обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою) міжнародні та громадські організації (за згодою)	педагогічними та соціальними працівниками пройдено навчання з онлайн-безпеки та кібергігієни	педагоги та соціальні працівники обізнані щодо наявних ризиків для безпеки дитини в Інтернеті та протидії таким ризикам, використовують в роботі отримані знання
	2) організація практичних тренінгів та семінарів з кібербезпеки для педагогічних та	IV квартал 2028 р.	МОН Державна служба у справах дітей обласні, Київська міська	проведено навчальні заходи фахівці отримали достатні знання та навички для	підвищено рівень цифрової грамотності серед педагогів та соціальних працівників, що необхідна для

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
49. Посилення відповідальності за кримінальні правопорушення,	соціальних працівників з метою навчання практичних навичок та стратегій взаємодії з дітьми в онлайн-середовищі		держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою) міжнародні та громадські організації (за згодою)	взаємодії з дітьми в онлайн-середовищі	ефективної роботи з дітьми в цифровому середовищі та забезпечення їх безпеки
	3) проведення навчання для педагогічних та соціальних працівників щодо запобігання та повідомлення про сексуальне насильство для малолітніх дітей, зокрема з використанням матеріалів, підготовлених в межах проекту Ради Європи	IV квартал 2028 р.	МОН Державна служба у справах дітей обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) (за згодою) міжнародні організації (за згодою)	проведено навчальні заходи фахівці отримали необхідні знання	забезпечено підвищення рівня знань педагогічних та соціальних працівників щодо запобігання та повідомлення про сексуальне насильство для малолітніх дітей, зокрема з використанням матеріалів, підготовлених в межах проекту Ради Європи
	1) опрацювання питання та розроблення у разі потреби	II квартал 2027 р.	Мін'юст МВС Національна поліція	законопроект схвалено Кабінетом Міністрів України та	посилено відповідальність за кримінальні правопорушення,

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
пов'язані з торгівлею дітьми, дитячою порнографією та проституцією, сексуальним насильством проти дітей, у тому числі скоєними в цифровому середовищі, внаслідок яких постраждало є дитина, а також за недотримання суб'єктами у сфері медіа вимог Закону України "Про медіа" щодо обмеження поширення інформації, що може завдати шкоди дітям, розв'язання проблеми безкарності за злочини, пов'язані з дитячою порнографією в Інтернеті та на інших ресурсах, завдяки застосуванню пом'якшувальних обставин щодо дорослих злочинців	законопроекту про внесення змін до Кримінального кодексу України, Закону України "Про протидію торгівлі людьми" щодо посилення відповідальності за кримінальні правопорушення, пов'язані з торгівлею дітьми, дитячою порнографією та проституцією, сексуальним насильством проти дітей, у тому числі скоєними в цифровому середовищі, та за недотримання вимог Закону України "Про медіа" щодо обмеження поширення інформації, яка може завдати шкоди фізичному, психологічному або		Офіс Генерального прокурора (за згодою)	подано до Верховної Ради України	пов'язані з торгівлею дітьми, дитячою порнографією та проституцією, сексуальним насильством проти дітей, у тому числі скоєні в цифровому середовищі

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
	<p>моральному розвитку дітей</p> <p>2) опрацювання питання та розроблення у разі потреби законопроекту про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за недотримання вимог Закону України “Про медіа” щодо обмеження поширення інформації, яка може завдати шкоди фізичному, психологічному або моральному розвитку дітей</p>	<p>II квартал 2027 р.</p>	<p>Мін’юст МВС Національна поліція Офіс Генерального прокурора (за згодою)</p>	<p>законопроект схвалено Кабінетом Міністрів України та подано до Верховної Ради України</p>	<p>посилено відповідальність за недотримання вимог Закону України “Про медіа” щодо обмеження поширення інформації, яка може завдати шкоди фізичному, психологічному або моральному розвитку дітей</p>
<p>50. Визначення інструментів блокування та</p>	<p>визначення інструментів забезпечення захисту</p>	<p>IV квартал 2025 р.</p>	<p>Мін’юст МВС</p>	<p>проведено аналіз, підготовлено аналітичну довідку,</p>	<p>підготовлено пропозиції щодо визначення інструментів</p>

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
видалення шкідливого контенту, у тому числі порнографічного характеру	від сексуальної експлуатації, сексуального насильства над дітьми, спричинених новітніми технологіями, у тому числі визначення відповідального (координуючого) органу щодо протидії поширенню шкідливого контенту, зокрема з урахуванням положень Директиви № 2011/93/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 13 грудня 2011 р. про боротьбу з сексуальним насильством та сексуальною експлуатацією дітей та дитячою порнографією та заміну Рамкового		Національна поліція Мінцифри Адміністрація Держспецзв'язку СБУ (за згодою)	яку розміщено на офіційному веб-сайті Мін'юсту	забезпечення захисту від сексуальної експлуатації, сексуального насильства над дітьми, спричинених новітніми технологіями, у тому числі визначення відповідального (координуючого) органу щодо протидії поширенню шкідливого контенту

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
<p style="text-align: center;">рішення Ради 2004/68/ЖНА</p> <p style="text-align: center;">Стратегічна ціль 6. Впровадження комплексного міжвідомчого підходу до профілактики правопорушень серед дітей та проведення соціально-виховної роботи з дітьми, схильними до вчинення правопорушень</p>					
<p>51. Перегляд та внесення змін до законодавства з питань діяльності органів і служб у справах дітей та спеціальних установ для дітей, запровадження механізму міжвідомчої взаємодії та обміну інформацією щодо дітей, схильних до вчинення правопорушень, планування та проведення профілактичної роботи з такими дітьми на місцевому рівні</p>	<p>забезпечення узгодження Закону України “Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей” із законодавчими актами України та вимогами міжнародного права у сфері ювенальної юстиції</p>	<p>IV квартал 2025 р.</p>	<p>Мін’юст Мінсоцполітики МВС МОН Державна служба у справах дітей Національна поліція</p>	<p>законопроект схвалено Кабінетом Міністрів України та подано до Верховної Ради України</p>	<p>положення Закону України “Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей” узгоджуються із законодавчими актами України та вимогами міжнародного права у сфері ювенальної юстиції</p>
<p>52. Впровадження профілактичних програм і заходів, орієнтованих на усунення факторів, що сприяють вчиненню</p>	<p>1) проведення в межах компетенції превентивної роботи з дітьми, схильними до вчинення правопорушень</p>	<p>постійно</p>	<p>Державна служба у справах дітей МОН Національна поліція</p>	<p>проведено заходи з виявлення та усунення причин і умов, що сприяють вчиненню</p>	<p>проведені заходи вплинули на усунення факторів, що сприяють вчиненню правопорушень дітьми, які схильні до</p>

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
<p>правопорушень дітьми, які схильні до протиправної поведінки, домашнього насильства</p>	<p>2) надання комплексних соціальних послуг сім'ям з дітьми, які опинились у складних життєвих обставинах, проведення з батьками/законними представниками роз'яснювальної та профілактичної роботи з питань відповідального батьківства, запобігання вчиненню дітьми правопорушень, виявлення причин та умов, які цьому сприяють</p>	<p>постійно</p>	<p>державна установа "Центр пробації" (за згодою)</p> <p>обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)</p>	<p>правопорушень дітьми</p> <p>сім'ї з дітьми, які опинились у складних життєвих обставинах, отримують соціальні послуги</p> <p>проведено відповідні профілактичні заходи</p>	<p>протиправної поведінки, домашнього насильства та сприяли зменшенню кількості правопорушень, вчинених дітьми</p> <p>надання соціальних послуг сім'ї з дітьми, які опинились у складних життєвих обставинах, та проведені профілактичні заходи сприяють запобіганню вчиненню дітьми правопорушень</p>
<p>53. Удосконалення системи підготовки та підвищення кваліфікації</p>	<p>1) проведення навчальних заходів для поліцейських,</p>	<p>IV квартал 2028 р.</p>	<p>Державна служба у справах дітей</p>	<p>проведено відповідні навчальні заходи для поліцейських,</p>	<p>підвищено кваліфікацію поліцейських, надавачів соціальних послуг та</p>

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
фахівців, залучених до виконання профілактичних та корекційних програм, проведення соціально-виховної роботи з дітьми	надавачів соціальних послуг та інших фахівців, які впроваджують профілактичні та корекційні програми та проводять соціально-виховну роботу з дітьми		Мін'юст Нацсоцслужба Національна поліція обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою) міжнародні та недержавні організації (за згодою) Міжвідомча координаційна рада з питань правосуддя щодо неповнолітніх (за згодою)	надавачів соціальних послуг та інших фахівців, охоплено навчанням не менше 300 осіб	інших фахівців, які впроваджують профілактичні, корекційні програми та проводять соціально-виховну роботу з дітьми
	2) розроблення посібників і протоколів для фахівців, які впроваджують профілактичні та корекційні програми,	IV квартал 2028 р.	Міжвідомча координаційна рада з питань правосуддя щодо неповнолітніх (за згодою)	розповсюджено посібники і протоколи	фахівці, які впроваджують профілактичні та корекційні програми, використовують посібники і протоколи

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
54. Проведення систематичної інформаційної роботи та правової освіти із запобігання правопорушенням серед дітей, формування нульової толерантності до явища булінгу та інших проявів насильства	підтримка розвитку потенціалу фахівців щодо втручання, дружнього до дитини, відповідно до Керівних принципів Ради Європи щодо правосуддя, дружнього до дитини		міжнародні організації (за згодою)		
	1) проведення інформаційно-просвітницької роботи з неповнолітніми, спрямованої на формування свідомого та поважливого ставлення до соціально позитивного способу життя	IV квартал 2028 р.	МОН обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)	відповідними заходами охоплено понад 300 неповнолітніх	неповнолітні поінформовані щодо свідомого та поважливого ставлення до соціально позитивного способу життя
	2) проведення правопросвітницьких та інформаційних кампаній, спрямованих на зниження рівня правопорушень серед дітей, формування нульової	IV квартал 2028 р.	МКСК Координаційний центр з надання правничої допомоги (за згодою) обласні, Київська міська держадміністрації	щороку проведено не менш як одну інформаційно-просвітницьку кампанію	підвищено обізнаність дітей і дорослих про заходи запобігання правопорушенням серед дітей, формування нульової толерантності до явища булінгу та інших проявів насильства

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
55. Збереження та розвиток у територіальних громадах мережі закладів позашкільної освіти, їх структурних підрозділів, гуртків, спортивних секцій для забезпечення змістовного дозвілля дітей з урахуванням широкого залучення дітей з сімей внутрішньо переміщених осіб та інших категорії дітей, які потребують особливої уваги	толерантності до явища булінгу та інших проявів насильства (за умови надання відповідних інформаційних матеріалів)		(військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)		
	1) розроблення, схвалення та реалізація концепції позашкільної освіти	IV квартал 2026 р.	МОН Мінмолодьспорт обласні, Київська міська держадміністрації (військові адміністрації) органи місцевого самоврядування (за згодою)	схвалено МОН відповідну концепцію та розпочато її впровадження	забезпечено умови для створення та розвитку закладів позашкільної освіти різних напрямів, збільшено охоплення здобувачів освіти якісною позашкільною освітою, що сприяє розвитку індивідуальних здібностей, надолуженню освітніх втрат, військово-патріотичному вихованню та профорієнтації
	2) розроблення та внесення змін до нормативно-правових актів з метою сприяння фінансовій автономії закладів позашкільної освіти	IV квартал 2026 р.	МОН	прийнято відповідний акт	внесено зміни до нормативно-правових актів з метою сприяння фінансовій автономії закладів позашкільної освіти різних форм власності та спрощення

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
56. Проведення дослідницької та аналітичної роботи щодо вивчення умов і факторів, що призводять до протиправної поведінки дитини та сприяють вчиненню нею правопорушень, напрацювання нового механізму впливу та форм роботи з дітьми, схильними до вчинення правопорушень	різних форм власності та спрощення реєстрації приватних закладів позашкільної освіти				реєстрації приватних закладів позашкільної освіти
	1) проведення дослідження щодо тенденцій правопорушень серед неповнолітніх, умов і факторів впливу на такі правопорушення та практики запобігання правопорушенням неповнолітніх	IV квартал 2025 р.	Мін'юст МВС Національна поліція Офіс Генерального прокурора (за згодою) Нацсоцслужба Міжвідомча координаційна рада з питань правосуддя щодо неповнолітніх (за згодою) міжнародні та громадські організації (за згодою)	підготовлено аналітичний звіт за результатами дослідження та надіслано заінтересованим органам	визначено основні тенденції правопорушень неповнолітніх, проблемні питання реалізації державної політики у зазначеній сфері та шляхи підвищення ефективності роботи з дітьми, схильними до вчинення правопорушень
	2) забезпечення надання експертної підтримки заінтересованим органам та проведення	IV квартал 2028 р.	Мін'юст Національна поліція Міжвідомча координаційна рада	підготовлено аналітичні матеріали з пропозиціями щодо впровадження нового механізму	результати проведення аналітичної роботи успішно використовуються під час роботи з дітьми,

Найменування завдання	Найменування заходу	Строк виконання	Відповідальні за виконання	Індикатор виконання	Очікувані результати
	аналітичної роботи з питань правопорушень серед неповнолітніх та підтримка профілактичних процесів і процедур щодо дітей, схильних до вчинення правопорушень		з питань правосуддя щодо неповнолітніх (за згодою) міжнародні організації (за згодою)	впливу та форм роботи з дітьми, схильними до вчинення правопорушень надіслано відповідні матеріали заінтересованим органам для роботи	схильними до вчинення правопорушень